

**PASIŪLYMAS KEISTI LIETUVOS RESPUBLIKOS PARTNERYSTĖS SUTARTĮ IR 2014–2020
M. EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMĄ**

2017 m. gruodžio 14 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS PARTNERYSTĖS SUTARTIES (TOLIAU – PARTNERYSTĖS SUTARTIS) 1.4, SKYRIUS IR 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS (TOLIAU – VEIKSMŲ PROGRAMA) 1 „MOKSLINIŲ TYRIMŲ, EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS IR INOVACIJŲ SKATINIMAS“, 2 „INFORMACINĖS VISUOMENĖS SKATINIMAS“, 3 „SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO KONKURENCINGUMO SKATINIMAS“, 4 „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“, 5 „APLINKOSAUGA, GAMTOS IŠTEKLIŲ DARNUS NAUDOJIMAS IR PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS“, 6 „DARNAUS TRANSPORTO IR PAGRINDINIŲ TINKLŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“, 8 „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU SKURDU“, 9 „VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ POTENCIALO DIDINIMAS“ IR 10 „VISUOMENĖS POREIKIUS ATITINKANTIS IR PAŽANGUS VIEŠASIS VALDYMAS“ PRIORITETAIS

SIŪLOMAS PARTNERYSTĖS SUTARTIES PAKEITIMO PROJEKTAS

Patikslinti Partnerystės sutarties 1.4.1 „Indikatyvus finansinių išteklių pasiskirstymas pagal teminius tikslus ir ESI fondus“ 2 lentelę „Indikatyvus finansinių išteklių pasiskirstymas pagal teminius tikslus ir ESI fondus (EUR) (preliminarus)“ išdėstant taip:

Teminiai tikslai	ERPF	ESF	Sanglaudos fondas	EŽŪFKP	EJRŽF
(1) mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų skatinimas	678.878.835	0	0	24.268.931	0
(2) informacinių ir ryšių technologijų prieinamumo ir naudojimo didinimas bei kokybės gerinimas	189.037.284 ~~244.037.284~~	0	0	3.766.520	0
(3) mažųjų ir vidutinių įmonių, žemės ūkio sektoriaus (EŽŪFKP) ir žuvininkystės bei akvakultūros sektoriaus (EJRŽF) konkurencingumo didinimas	540.603.253 ~~531.603.253~~	0	0	620.934.938	31.363.899
(4) perėjimo prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas	565 201 697 ~~517.201.697~~	0	360.018.432 ~~386.718.432~~	136.907.604	325.750
(5) prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas	4.064.010	0	104.842.447	216.513.793	0
(6) aplinkosauga ir išteklių naudojimo veiksmingumo skatinimas	187.613.699 ~~189.613.699~~	0	606.657.440	216.513.793	17.674.645
(7) tvaraus transporto skatinimas ir kliūčių pagrindinėse tinklo infrastruktūros dalyse šalinimas	390.625.213	0	789.856.109 ~~763.156.109~~	0	0
(8) užimtumo skatinimas ir darbo jėgos judumo rėmimas	421.299.136	275.504.430	0	82.415.426	10.395.562
(9) socialinės įtraukties skatinimas ir kova su skurdu	315.540.145	247.694.386 ~~220.294.386~~	0	157.712.935	0
(10) investicijos į švietimą, įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą	208.548.495	455.313.921	0	19.923.540	0
(11) institucinių pajėgumų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas	0	122.959.184 ~~150.359.184~~	0	0	0
Techninė parama	0	25.812.183	187.543.198	57.323.530	3.672.366
VISO	3.501.411.767	1.127.284.104	2.048.917.626	1.536.281.010*	63.432.222

* Į bendrą EŽŪFKP sumą nėra įtrauktos pereinamojo laikotarpio investicijos toms 2007–2013 m. programavimo laikotarpio priemonėms, kurių įgyvendinimas nebus tęsiamas 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu (apie 0,077 mlrd. EUR)

Pakeisti Partnerystės sutarties 1.4.1 „Indikatyvus finansinių išteklių pasiskirstymas pagal teminius tikslus ir ESF fondus“ pirmąją pastraipą ją išdėstant taip:

Prisidėjimas prie klimato kaitos įvertintas pagal EK patvirtintą metodologiją, kurioje tam tikroms išlaidų kategorijoms numatomi konkretūs prisidėjimo prie klimato kaitos mažinimo koeficientai. Preliminariai ES parama klimato kaitos tikslams – 1.992.602.685 **2.025.451.545** Eur. Ne mažiau nei 30 proc. EŽŪFKP lėšų bus skirta klimato kaitos švelninimui, įskaitant aplinkai numatytas investicijas. Apie 20 proc. EJRF lėšų yra numatoma klimato kaitos uždaviniams pasiekti.

Pakeisti Partnerystės sutarties 3.1.2 skyrių „Integruotos teritorinės investicijos (ITI)“ išdėstant taip:

Numatoma finansuoti iki 15-os į teritorijų specifiką orientuotų integruotų ~~teritorijos~~ **teritorijų** vystymo programų (ITVP), **kurių atranką vykdo regionų plėtros tarybos** ir įgyvendinamų kaip ITI:

– 5 didžiųjų miestų programos, investicijas koncentruojant pagal 30–40 tūkst. gyventojų turinčių tikslinių teritorijų problematiką. ~~ir~~ Įgyvendinant **šias programas remiami** ERPF reglamento 7 str. ~~nurodytus~~ **nurodyti** tvarios miestų plėtros ~~veiksmus~~ **veiksmams** ekonominėms, aplinkos, klimato, demografinėms ir socialinėms miestų vietovių problemoms spręsti.

– 10 regioninio lygmens programų, skirtų tikslinėms teritorijoms, išskirtoms mažų ir vidutinių miestų grupėje (vienam ar keliems regione esantiems miestams).

~~Integruotos teritorijos vystymo programos~~ **ITVP** finansuojamos iš ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo. Papildomai numatoma naudoti valstybės bei savivaldybių biudžetų lėšas ir bus siekiama pritraukti privačias investicijas, įgyvendinant viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės iniciatyvas.

5 didžiųjų miestų ir 10 regioninio lygmens ITVP turi būti įgyvendinamos geografiškai nepersidengiančiose teritorijose (atskirtose didžiųjų miestų ir kitų savivaldybių administracinėmis ribomis) tačiau ryšiai tarp šių programų yra numatyti regioninės plėtros planuose, įskaitant visas investicijas įgyvendinamas per ITI ir ne ITI (pvz. kaimo plėtros).

5 didžiųjų miestų tikslinės teritorijos išskiriamos laikantis 3.1.3 dalyje nurodytų miestų teritorijų nustatymo principų.

Savivaldybių centrų ir miestų nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų grupėje (išskyrus 5 didžiuosius miestus):

- Miestuose (tikslinėse teritorijose), kuriuos nustato ITI koordinuojanti institucija (Vidaus reikalų ministerija) pagal kiekybinius kriterijus (atitinkančius įvardytas spręstinas problemas), konsultuodamasi su regionų plėtros tarybomis. Svarbiausi požymiai (kriterijai), į kuriuos atsižvelgiama išskiriant tikslinės teritorijos **išskiriamos remiantis kiekybiniais kriterijais (atitinkančiais įvardytas spręstinas problemas):**

- mažas ekonominis aktyvumas;
- nesubalansuota ekonominė struktūra (didelė priklausomybė nuo žaliavų ar apdirbamosios gamybos), maža ūkinės veiklos įvairovė (nesudaranti sąlygų pakankamam užimtumui mieste ir regiono teritorijoje);

- reikšmingas gyventojų skaičiaus mažėjimas dėl migracijos ar nepakankamos demografinės kaitos.

- Pereinamojo laikotarpio tikslinėse teritorijose (miestuose). Tai 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu išskirti regioniniai ekonomikos augimo centrai (7 miestai) ir probleminių teritorijų savivaldybių centrai (14 miestų), kuriose investicijos į urbanistinę infrastruktūrą (savo turiniu panašios į remiamus tvarios miestų plėtros veiksmus) atliktos 2007–2013 m. Jose bus taikomos pereinamojo laikotarpio ribotos apimties priemonės pagal 8 teminį tikslą ir 3, 4, 5, 6, 7 ir 10 teminių tikslų veiksmams, užtikrinantys pasiektų rezultatų tvarumą.

ITI taip pat įgyvendinamos su tikslinėmis teritorijomis susietose teritorijose (veikloms, išeinančioms už tikslinės teritorijos ribų ir susijusioms su tvaraus transporto, žaliosios infrastruktūros sprendiniais, ESF veiklomis).

Integruota teritorinė plėtra taikant ITI (apimančias ir įgyvendinamas BIVP būdu veiklas) ~~tiesiogiai~~ įgyvendina 8 teminį tikslą (visos ITI), 9 teminį tikslą (privaloma dalis 5 didžiųjų miestų programų atveju)

taip pat prisideda prie ir 3, 4, 5, 6, 7 ir 10 teminių tikslų įgyvendinimo teminius tikslus (pagal kiekvienai teritorijai būdingus iššūkius).

Veiksmai, numatomi įgyvendinti kaip ITI, taikomi spręsti kompleksines, su daugeliu sektorių susijusias problemas, investicijas koncentruojant teritoriniu principu (tikslinėse teritorijose).

Lėšų koncentravimo tikslinėje teritorijoje reikalavimas gali būti netaikomas (nustatant susisietas teritorijas), kai už tikslinės teritorijos ribų išeinantys projektai aiškiai prisideda prie integruotoje teritorijos vystymo programoje ITVP nustatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo (pavyzdžiui, vystant viešojo transporto sistemą, diegiant „žaliosios infrastruktūros“ sprendimus, skatinant teritorijų bendruomenių bendradarbiavimą ir kt., kai prisidedama prie atitinkamos miesto dalies integravimo ar miesto ryšių su kaimu ir priemiestinėmis teritorijomis stiprinimo).

Įgyvendinant ITI:

– Savivaldybės, atsakingos už atitinkamą miestą, **kartu su atitinkamo regiono plėtros taryba, atsako už ITVP parengimą, pirminę veiksmų atranką (sudarant integruotų teritorijos vystymo programų detalius veiksmų planus). Savivaldybių sudarytų ir ITI koordinuojančios institucijos patvirtintų programų ITVP pagrindu (įskaitant planuojamų projektų sąrašus) regionų plėtros tarybos (regionų projektų planavimo būdu) ir tarpinės institucijos sudaro siūlomų finansuoti projektų sąrašus. 5 didžiųjų miestų savivaldybės papildomai atsako už tikslinių teritorijų išskyrimą, vadovaujantis 3.1.3 dalyje nurodytais principais.**

– Regionų plėtros tarybos (RPT) (sudarytos iš regiono savivaldybių merų, deleguotų savivaldybių tarybų narių ir Vyriausybės paskirto atstovo), užtikrina savivaldybių partnerystę rengiant ir įgyvendinant ITVP (derinant savivaldybių bendrus veiksmus, įskaitant projektų, peržengiančių vienos savivaldybės ribas, koordinavimą), įgyvendinant regionų projektų planavimo būdu atrinktus projektus, bendrus veiksmus, įskaitant projektų, peržengiančių vienos savivaldybės ribas, koordinavimą ir siekiančius RPT nustatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo ir Veiksmų programos stebėsenos rodiklių pasiekimo.

– ITI koordinuojanti institucija – Vidaus reikalų ministerija, pagal LR Regioninės plėtros įstatymą atsakinga už nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo koordinavimą, atranka tikslines teritorijas savivaldybių centrų ir miestų nuo 6 iki 100 tūkst. (išskyrus 5 didžiuosius miestus) grupėje, tvirtina savivaldybių, RPT ir tarpinių institucijų suderintas integruotas teritorijos vystymo programas ITVP ir koordinuoja jų įgyvendinimą, teikia metodinę pagalbą programoms įgyvendinančioms RPT ir savivaldybėms.

ITI įgyvendinant regionų projektų planavimo būdu, ITI koordinuojanti institucija yra atsakinga už teisinio pagrindo (ITI įgyvendinimo ir projektų atrankos gairių), kuris būtų taikomas visiems regionams, sukūrimą. Savivaldybės pateikia projektų pasiūlymus ir jų pagrindimą RPT, o RPT (kuriai priklauso miesto valdžios institucijos ir kitos regiono savivaldybės kaip tikrosios narės), Regioninės plėtros departamentui atlikus atitikties ES finansavimo gavimo reikalavimams patikrą, patvirtina galutinį finansuotųjų projektų sąrašą.

11 lentelėje yra pateikiama:

- ITI preliminarus paskirstymas pagal 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 Veiksmų programos prioritetų priemones, išskyrus tvarios miestų plėtros veiksmus finansuojamus ERPF lėšomis.
- Preliminari suma BIVP ITI įgyvendinimui mažų ir vidutinių miestų grupėje (miestuose nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų ir mažesniuose savivaldybių centruose).

11 lentelė. Preliminarus paramos paskirstymas ITI, išskyrus nurodytą 3.1.3 dalyje (bendra suma)*

2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos prioritetas	Fondas	Preliminari suma (Sąjungos parama) (EUR)
~~Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas~~	ERPF	~~25 000 000**~~
Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių gamybos ir naudojimo skatinimas	ERPF	9,981,212 85 000 000
	Sanglaudos fondas	25,304,225 50 000 000
Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas	ERPF	18,261,330

prie klimato kaitos		25 000 000
	Sanglaudos fondas	108,017,687 50 000 000
Tvaraus transporto, pagrindinių tinklų infrastruktūros skatinimas	ERPF	37,477,303 30 000 000
	Sanglaudos fondas	84,062,000 30 000 000
Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas	ERPF	249,113,929 116 427 000*
Socialinės įtraukties didinimas ir parama kovai su skurdu	ERPF	17,956,241 30 000 000
	ESF	13,739,102 8,480,000**
Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas	ERPF	3,915,824 35 000 000
	ESF	5 000 000
Iš viso		567,828,853 489 907 000

* ITI įgyvendinimui mažų ir vidutinių miestų grupėje (miestuose nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų ir mažesniuose savivaldybių centruose)

** BIVP ITI įgyvendinimui mažų ir vidutinių miestų grupėje (miestuose nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų ir mažesniuose savivaldybių centruose)), taip pat kitos ESF remiamos 9 tematinio tikslo veiklos pagal integruotas teritorijų vystymo programas (sveikas senėjimas, visuomenės sveikatos gerinimas, pagalba marginalioms grupėms).

Pakeisti Partnerystės sutarties 3.1.3 skyrių „Tvari miestų plėtra, įskaitant miestus, kuriuose bus įgyvendinami integruoti tvarios miestų plėtros veiksmai“ išdėstant taip:

Tvarios miestų plėtros veiksmai įgyvendinami **pagal ERPF reglamento 7 str. nuostatas skiriant ne mažiau kaip 5 proc. ERPF lėšų kaip ITI regionų projektų planavimo būdu atrenkamams projektams.**

~~Integruotos teritorijos vystymo programos ITVP skiriamos apibrėžtomis 5 didžiųjų miestų dalims, turinčioms vidutiniškai 30–40 tūkst. gyventojų, bei su jomis susietoms teritorijoms, kuriose įgyvendinami tvarios miestų plėtros veiksmai, sprendžiant regioninės plėtros problemas.~~

~~Atsakomybė už šių programų parengimą – parengti integruotą teritorijos vystymo programą, gaires BIVP strategijoms, įvardyti konkrečius projektus ir (arba) jų grupes deleguojama savivaldybėms (miestams). Tai reiškia, kad miestams deleguojama projektų atranka.~~

Pagal ERPF reglamento 7 str. nuostatas rengiamos 5 didžiųjų miestų ITVP, įtraukiamos į preliminarų projektų sąrašą, kurį RPT, Regioninės plėtros departamentui atlikus atitiktis ES finansavimo gavimo reikalavimams patikrą, patvirtina.

RPT taip pat koordinuoja savivaldybių veiklą rengiant, keičiant ir įgyvendinat programas, derina savivaldybių parengtas ITVP ir jų pakeitimus, sudaro ir tvirtina projektų, įgyvendinamų regionų projektų planavimo būdu, sąrašus, kuriais įgyvendinamos ITVP. Vykdo programų stebėseną ir priima sprendimus dėl identifikuotų problemų sprendimo, vertinimo kriterijų reikšmių pasiekimo, korekcinų veiksmų, susijusių socialinės ar ekonominės būklės regione pokyčiais, suplanuotų veiksmų aktualumo keičiantis aplinkos veiksniams, ir kt. sprendimus, siekiant efektyvaus tvarios miestų plėtros veiksmų įgyvendinimo.

~~Didžiųjų miestų dalis, kuriose bus įgyvendinama integruota teritorijos vystymo programa ITVP (tikslines ir su jomis susietas teritorijas), ITI koordinuojančios institucijos pritarimu nustato miesto savivaldybė. Išskiriant tikslines teritorijas, prioritetas būtų teikiamas kompaktiškai užstatytoms ir tankiai gyvenamoms teritorijoms, susijusioms funkciniais ryšiais su miesto centru (potencialiems naujiems subcentrams), kurios susiduria su aplinkos ir socialinėmis problemomis. Būtų taikomi tokie kriterijai:~~

~~– Urbanistinio ir ekonominio vystymosi potencialas (atstumas nuo miesto centro, viešojo transporto maršrutų tankis, viešąsias paslaugas gyventojams teikiančių įstaigų koncentracija, konversijai tinkamų teritorijų plotas ir kt.);~~

– Socialinės ir demografinės problemos (gyventojų senėjimas, nusikalstamumas, socialinės patologijos, didelė socialiai pažeidžiamų gyventojų dalis arba socialiai izoliuotos bendruomenės (romai) ir kitos teritoriniu požiūriu susitelkusios socialinės problemos);

– Aplinkos ir klimato kaitos problemos (oro ir vandens tarša, užterštos teritorijos, automobilių srautai, energijos vartojimo efektyvumas viešojoje infrastruktūroje ir kt.).

12 lentelėje yra pateiktas ERPF preliminarus paskirstymas pagal 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 Veiksmų programos prioritetų priemones, kurių projektai yra atrenkami regionų projektų planavimo būdu (veiksmų atranka deleguota RPT) ir skiriami įgyvendinti 5 didžiųjų miestų ITVP. ESF paskirstymas pagal 8 Veiksmų programos prioriteto Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu (konkretus uždavinys „Gerinti vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių verslo, bendruomenės ir vietos valdžios ryšius“) lėšomis remiamos 5 didžiausiuose miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje) įgyvendinamos vietos plėtros strategijos (BIVP).

12 lentelė. Preliminarūs asignavimai nacionaliniu lygiu integruotiems veiksams tvarios miestų plėtros srityje*

Fondas	Preliminarūs asignavimai nacionaliniu lygmeniu integruotiems veiksams tvarios miestų plėtros srityje (EUR)	Procentinė dalis nuo visų fondo asignavimų (proc.)
ERPF	209,357,971 204 700 000	5.98 5,85
(ESF)	6,001,000	0.55
	215,358,971 210 701 000	4.68 4,55

* Preliminarus paskirstymas 7 ir 8 Veiksmų programos prioritetus: Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas (konkretusis uždavinys: „Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)“) ir Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu (konkretusis uždavinys „Gerinti vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių verslo, bendruomenės ir vietos valdžios ryšius“ 5 didžiausiuose miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje)

SIŪLOMAS VEIKSMŲ PROGRAMOS PAKEITIMO PROJEKTAS

0A4 *Pakeisti Veiksmų programos I skirsnio „Veiksmų programos indėlis į strategiją „Europa 2020“ skyriaus „1.2. Finansinių asignavimų pagrindimas“ 5 pastraipą ją išdėstant taip:*

„2 teminiam tikslui numatoma ~~3,6~~ **2,8** proc. ES fondų lėšų (arba beveik ~~7~~ **5,4** proc. ERPF lėšų), kuriomis atsižvelgiant į strategijos „ES 2020“ pavyzdinės iniciatyvos „Skaitmeninės darbotvarkės“ tikslus bus siekiama užtikrinti plačiajuosčio ryšio prieinamumą visiems gyventojams, plėtoti gyventojų skaitmeninį raštingumą, plėtoti įvairias el. paslaugas ir el. sprendimus.“

0A5 *Pakeisti Veiksmų programos I skirsnio „Veiksmų programos indėlis į strategiją „Europa 2020“ skyriaus „1.2. Finansinių asignavimų pagrindimas“ 6 pastraipą ją išdėstant taip:*

„3 teminiam tikslui numatoma ~~7,9~~ **8,1** proc. ES fondų lėšų (arba beveik ~~15,2~~ **15,4** proc. ERPF lėšų), kurios daugiausiai didins MVĮ konkurencingumą, produktyvumą ir tarptautiškumą, padės užtikrinti finansavimo prieinamumą ir darnų išteklių naudojimą.“

0A6 *Pakeisti Veiksmų programos I skirsnio „Veiksmų programos indėlis į strategiją „Europa 2020“ skyriaus „1.2. Finansinių asignavimų pagrindimas“ 7 pastraipą ją išdėstant taip:*

„4 teminiam tikslui numatoma apie ~~13,5~~ **13,8** proc. ES fondų lėšų (arba apie ~~14,8~~ **16,1** proc. ERPF ir ~~18,9~~ **17,6** proc. SaF), kurios turėtų daugiausiai prisidėti prie NRP siekio, kad iki 2020 m. iš AIE pagaminama energija sudarytų 23 proc. Be to, siekiama, kad 17 proc. padidėtų energijos vartojimo efektyvumas ir iki ne daugiau kaip + 15 proc. sumažėtų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis.“

0A7 *Pakeisti Veiksmų programos I skirsnio „Veiksmų programos indėlis į strategiją „Europa 2020“*

skyrių „1.2. Finansinių asignavimų pagrindimas“ 9 pastraipą išdėstant taip:

„6 teminiam tikslui numatoma beveik ~~11,9~~ **11,8** proc. ES fondų lėšų (arba 5,4 proc. ERPF ir apie 29,6 proc. SaF), kurios padės įvykdyti ES aplinkos acquis reikalavimus atliekų ir vandens srityje, prisidės prie oro kokybės gerinimo ir biologinės įvairovės išsaugojimo, padės vystyti gamtos ir kultūros paveldo apsaugą, propagavimą ir vystymą bei apleistų teritorijų sutvarkymą.“

0A8 Pakeisti Veiksmų programos I skirsnio „Veiksmų programos indėlis į strategiją „Europa 2020“ skyrių „1.2. Finansinių asignavimų pagrindimas“ 10 pastraipą išdėstant taip:

7 teminiam tikslui numatoma ~~17,2~~ **17,6** proc. ES fondų lėšų (arba beveik 11,2 proc. ERPF ir apie ~~37,2~~ **38,5** proc. SaF), kuriomis atsižvelgiant į strategiją „ES 2020“ ir pavyzdinę iniciatyvą „Tausiai išteklius naudojanti Europa“ bus šalinamos kliūtys pagrindinėse tinklo infrastruktūrose, modernizuojant esminę ekonominę infrastruktūrą. Transporto srityje numatom vystyti skirtingų transporto rūšių suderinamumą ir tinklo pasiekiamumą, o atsižvelgiant į 2014 m ES Tarybos rekomendacijas bus plėtojama elektros energijos ir dujų tinklų jungtys.

0A9 Pakeisti Veiksmų programos I skirsnio „Veiksmų programos indėlis į strategiją „Europa 2020“ skyrių „1.2. Finansinių asignavimų pagrindimas“ 12 pastraipą išdėstant taip:

„9 teminiam tikslui numatoma ~~8~~ **8,2** proc. ES fondų lėšų (~~9~~ **8,7** proc. ERPF ir ~~19,5~~ **22** proc. ESF), kuriomis bus prisidedama prie NRP nustatyto Lietuvos nacionalinio tikslo – iki 2020 m. sumažinti skurdo arba atskirties riziką patiriančių žmonių iki ne daugiau kaip 814 tūkst. Atsižvelgiant į 2014 m. ES Tarybos rekomendacijas, bus įgyvendinamos konkrečios priemonės, skirtos skurdui ir socialinei atskirčiai mažinti.“

0A10 Pakeisti Veiksmų programos I skirsnio „Veiksmų programos indėlis į strategiją „Europa 2020“ skyrių „1.2. Finansinių asignavimų pagrindimas“ 14 pastraipą išdėstant taip:

„11 teminiam tikslui numatoma daugiau nei ~~2,2~~ **1,8** proc. ES fondų lėšų (~~13,3~~ **10,9** proc. ESF), kurios skiriamos viešojo valdymo institucijų veiklos efektyvumui didinti, nacionalinėms viešojo valdymo reformoms parengti ir vykdyti bei 2014 m. ES Tarybos rekomendacijai dėl valstybės valdomų įmonių reformai įgyvendinti.“

0A11 Pakeisti Veiksmų programos I skirsnio „Veiksmų programos indėlis į strategiją „Europa 2020“ 2 lentelės „Veiksmų programos investavimo strategijos apžvalga“ 2, 3, 4, 5, 6, 8 ir 10 prioritetų eilutes „Skiriama parama (eurais)“ ir „Visos skiriamos paramos dalis veiksmų programai“ jas išdėstant taip:

Prioritetas	Fondas	Skiriama parama (eurais)	Visos skiriamos paramos dalis veiksmų programai
Informacinės visuomenės skatinimas	ERPF	189.037.284 ~~244.037.284~~	2,8 % ~~3,6 %~~
Smulčiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas	ERPF	540.603.253 ~~531.603.253~~	8,1 % ~~7,9 %~~
Energijos efektyvumo ir AIE gamybos ir naudojimo skatinimas	ERPF, SaF	ERPF: 565.201.697 ~~517.201.697~~ SaF: 360.018.432 ~~386.718.432~~	13,9 % ~~13,5 %~~
Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos	ERPF, SaF	ERPF: 191.677.709 ~~193.677.709~~ SaF: 711.499.887	13,5 %

		(iš jų pagal 5 teminį tikslą ERPF: 4.064.010 SaF: 104.842.447)	
Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra	ERPF, SaF	ERPF: 390.625.213 SaF: 789.856.109 ~~763.156.109~~	17,3 % ~~17,2 %~~
Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu	ERPF, ESF	ERPF: 315.540.145 ESF: 247.694.386 ~~220.294.386~~	8,2 % ~~8,0 %~~
Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas	ESF	122.959.184 ~~150.359.184~~	1,8 % ~~2,2 %~~

1A4 Siūlome Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ 1.2 investicinio prioriteto 1.2.1 konkretaus uždavinio įgyvendinimo veiklų aprašymo pirmą ir ketvirtą pastraipą išdėstyti taip:

„Finansavimas bus teikiamas įmonių MTEPI veikloms, skatinant aukštesnės pridėtinės vertės, įskaitant aplinkai draugiškų (žalių) produktų ir paslaugų pasiūlą:

- įmonių intelektualinės nuosavybės kūrimas, apsauga ir licencijavimas, remiant išradimų patentavimą, dizaino registravimą bei jų palaikymą, licencijų įsigijimą;
- naujų produktų kūrimas įmonėse visuose MTEP etapuose, įskaitant ir pagal „čekio“ principą teikiamą paramą techninių galimybių studijoms ir ~~ankstyvosios~~ ankstyvosios MTEP projektams nuo naujo produkto idėjos koncepcijos iki produkto prototipo sukūrimo, jo pirminio demonstravimo;
- **MTEP mentorystės (pramoninės doktorantūros) skatinimas;**
- **įmonių tyrėjų bei jų grupių vykdomos MTEP veiklos finansavimas, siekiant per praktinę veiklą sustiprinti jų gebėjimus;**
- ankstyvoji naujai sukurtų produktų bandomoji gamyba ir parengimas rinkai: parama naujų produktų pre-sertifikavimui, bandymai laboratorijose prieš masinę gamybą;
- inovatyvių idėjų ekonominio panaudojimo ir pradedančių bei jaunų inovatyvių įmonių (įskaitant pumpurines įmones, startuolius) kūrimosi ir plėtros skatinimas, siekiant užtikrinti finansavimo šaltinių prieinamumą (pradinis kapitalas, verslo akseleravimas ir kt.);
- ūkio subjektų įsitraukimo į tarptautinius MTEPI projektus/iniciatyvas/ skatinimas;
- įmonių MTEPI infrastruktūros, ypač skirtos prototipų kūrimui, jų testavimui, demonstravimui, bandomajai gamybai ir parengimui rinkai, kūrimas;
- svarbių pramonės inovatyvumui ir visos ekonomikos augimui DPT pilotinių linijų (įskaitant demonstravimą) ir pažangių pramonės pajėgumų diegimas, ankstyvoji bandomoji gamyba ir parengimas rinkai;
- laisvųjų ekonominių zonų ir pramoninių parkų infrastruktūros, kurioje užsienio įmonės vykdys MTEPI veiklas, įrengimas ir rinkodara“

Inovacijų paramos paslaugų prieinamumo ir kokybės stiprinimas:

- technologijų pažangos ir inovacijų populiarinimas, **sumanios specializacijos strategijos įgyvendinimo fasilitavimas**, kūrybiškumo ugdymas, inovacijų partnerystės skatinimas, technologijų paieška, vertinimas ir technologijų perdavimas, konsultacijos dėl intelektualinės nuosavybės teisių apsaugos, naujų produktų parengimo ir pateikimo į rinką, naujų inovacinių įmonių steigimui ir kitoms inovacijų paramos paslaugoms“.

1A5, 1A6 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ 1.2 investicinio prioriteto ERPF bendriuosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:

ERPF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai							
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
<i>1.2.1. konkretaus uždavinio veiklas atspindintys produkto rodikliai:</i>							
2.	Privačios investicijos, atitinkančios viešąją paramą inovacijoms arba MTEP projektams	EUR	ERPF	Mažiau išsivystęs	~~104 000 000~~ 175 000 000	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
3.	Įmonių, gavusių investicijas siekiant, kad jos pateiktų naujų rinkos produktų, skaičius	Įmonės	ERPF	Mažiau išsivystęs	~~120~~ 130	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
4.	Įmonių, gavusių investicijas siekiant, kad jos pateiktų naujų įmonės produktų, skaičius	Įmonės	ERPF	Mažiau išsivystęs	~~140~~ 150	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
<i>1.2.2. konkretaus uždavinio veiklas atspindintys produkto rodikliai:</i>							
12.	Investicijas gavusių mokslo ir studijų institucijų pateiktos patentų paraiškos	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	~~50~~ 34	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

2A4 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 2 prioriteto „Informacinės visuomenės skatinimas“ 2.3 investicinio prioriteto ERPF bendruosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:

ERPF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai							
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
1.	Sukurtos elektroninės paslaugos	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	~~200~~ 170	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
2.	Įgyvendinti sprendimai, skirti viešojo sektoriaus bendro naudojimo informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros optimizavimui, saugos užtikrinimui	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	~~7~~ 3	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

2A5 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 2 prioriteto „Informacinės visuomenės skatinimas“ lentelę „Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas“ ją išdėstant taip:

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansinis, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
Finansinis rodiklis	Bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma, pripažinta tinkama deklaruoti EK	Eurai	ERPF	Mažiau išsivystęs	52 841 481 68 215 599	222 396 806 287 102 688	Duomenys iš projektų	Privalomas rodiklis, kuris atspindi finansinę prioriteto įgyvendinimo pažangą.
Produkto rodiklis	Sukurtos elektroninės paslaugos	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	0	170 200	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 67,48 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų ERPF lėšų.
Įgyvendinimo žingsnis	Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio „Sukurtos elektroninės paslaugos“ reikšmė	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	85 100	-	Duomenys iš projektų	Įgyvendinimo žingsnis pasirinktas, nes iki 2018 m. nebus baigtų projektų, kuriančių el. paslaugas, atsižvelgiant į vėlesnę projektų įgyvendinimo pradžią (2017–2018), kuri yra numatoma dėl poreikio atlikti parengiamuosius darbus, būtinus pradėti įgyvendinti elektroninių paslaugų sukūrimui skirtas veiklas. Projektų

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansinis, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
								finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio reikšmė rodys, ar projektai bus įgyvendinti numatyta apimtimi.
Produkto rodiklis	Įgyvendinti sprendimai, skirti viešojo sektoriaus bendro naudojimo informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros optimizavimui, sąveikumo ir saugos užtikrinimui	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	-	3	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 18 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų ERPF lėšų.
Įgyvendinimo žingsnis	Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio „Įgyvendinti sprendimai, skirti viešojo sektoriaus bendro naudojimo informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros optimizavimui, sąveikumo ir saugos užtikrinimui“ reikšmė	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	1	-	Duomenys iš projektų	Įgyvendinimo žingsnis pasirinktas, nes iki 2018 m. nebus baigtų projektų, siekiančių šio rodiklio dėl vėlesnės projektų įgyvendinimo pradžios (2017–2018), kuri yra numatoma dėl poreikio atlikti parengiamuosius darbus, būtinus pradėti įgyvendinti projektuose numatytas veiklas. Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio reikšmė rodys, ar projektai bus įgyvendinti numatyta apimtimi.

2A6 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 2 prioriteto „Informacinės visuomenės skatinimas“ lentelės „Numatomas išlaidų pasiskirstymas pagal kategorijas“ eilutes, jas išdėstant taip:

Intervencinių veiksmų sritis			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	046	IRT: spartusis plačiajuostis tinklas (prieiga ir (arba) vietinė linija; ≥ 30 Mbps)	17 525 075 21 525 075
ERPF	047	IRT: spartusis plačiajuostis tinklas (prieiga ir (arba) vietinė linija; ≥ 100 Mbps)	17 525 075 21 525 075
ERPF	048	IRT: kitų tipų IRT infrastruktūra ir (arba) didelės apimties kompiuterių ištekliai ir (arba) įranga (įskaitant e. infrastruktūrą, duomenų centrus ir jutiklius, taip pat įterptus į kitą infrastruktūrą, pvz. mokslinių tyrimų įrangą, aplinkosaugos ir socialinę infrastruktūrą)	6 641 120 20 641 120
ERPF	078	e. valdžios paslaugos ir taikomosios programos (įskaitant e. viešąjį pirkimą, viešojo administravimo pertvarkos palaikymo IRT priemonės, kibernetinio saugumo, patikimumo ir privatumo užtikrinimo priemonės, e. teisingumą ir e. demokratiją)	94 578 217 101 064 768
ERPF	079	Prieiga prie viešojo sektoriaus informacijos (įskaitant atvirųjų duomenų e. kultūrą, skaitmenines bibliotekas, e. turinį ir e. turizmą)	28 207 913 35 207 913
ERPF	080	e. įtraukties, e. prieinamumo, e. mokymosi ir e. švietimo paslaugos ir taikomosios programos, skaitmeninis raštingumas	14 547 023 20 060 472

<i>Intervencinių veiksmų šritis</i>			
ERPF	081	Vyresnių žmonių sveikatą ir aktyvumą išsaugoti padedantys IRT sprendimai ir e. sveikatos paslaugos bei taikomosios programos (įskaitant e. priežiūrą ir kasdienį gyvenimą palengvinančią aplinką)	10 012 861 24 012 861

<i>Finansavimo forma</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	001	Negrąžinamoji subsidija	189 037 284 244 037 284

<i>Teritorijų tipas</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	007	Netaikoma	189 037 284 244 037 284

<i>Teritorinės paramos paskirstymo priemonės</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	007	Netaikoma	189 037 284 244 037 284

3A4 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 3 prioriteto „Smulgiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ 3.2 investicinio prioriteto skyriaus „Investicinio prioriteto įgyvendinimo veiklos“ antrą pastraipą taip:

„Įmonių ir jų produkcijos pristatymas užsienio rinkose. Numatoma remti veiklas, susijusias su MVĮ ir jų produkcijos pristatymu užsienyje ir (ar) Lietuvoje vykstančiose tarptautinėse parodose, mugėse ir verslo misijose. Taip pat numatoma remti MVĮ **perspektyvinių sektorių tikslinėse eksporto rinkose** produkcijos eksporto strategijose parengimą **ir jų įgyvendinimą**, įskaitant rinkų tyrimus, rinkodaros medžiagą **veiksmus**, kas didins Lietuvos įmonių tarptautinį konkurencingumą.“

3A5 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 3 prioriteto „Smulgiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ 3.3 investicinio prioriteto 3.3.1 konkretaus uždavinio „Padidinti MVĮ produktyvumą“ antrą pastraipą taip:

„2014–2020 m. programavimo laikotarpiu Lietuva sieks padidinti šalies MVĮ konkurencingumą, skatindama inovacijų diegimą versle, remdama investicijas į technologinių pajėgumų tobulinimą, tuo pačiu skatins MVĮ įsidiesti naujausius valdymo metodus, standartus, **savarankiškai veikiančias gamybos procesų skaitmenizavimo technologijas, kurios padės užtikrinti vertės kūrimo grandinės efektyvumą** IRT sprendimus, skirtus verslo procesų (klientų aptarnavimo, tiekimo grandinės valdymo, įmonės išteklių valdymo ir pan.) optimizavimui ir kitus organizacinius procesus, kurie padėtų optimizuoti produktų gamybą ar paslaugų teikimą. Šios investicijos paskatins įmonių produktyvumo augimą ir suteiks joms galimybę sutaupyti laiko ir finansinius išteklius panaudoti naujų aukštesnės pridėtinės vertės produktų ir paslaugų kūrimui ar esamų tobulinimui.“

3A6 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 3 prioriteto „Smulgiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ 3.3 investicinio prioriteto skyriaus „Investicinio prioriteto įgyvendinimo veiklos“ antrą pastraipą taip:

„Elektroninio verslo (E Verslas) sprendinių diegimas **Gamybos procesų automatizavimo ir skaitmenizavimo technologijų diegimo skatinimas (pramonės skaitmenizavimas)**. Pagal šią veiklą numatoma finansuoti MVĮ įgyvendinamų elektroninio verslo sprendimų diegimo projektus, kuriais siekiama optimizuoti su gamybos ir (ar) paslaugų teikimu ir veiklos organizavimu susijusius verslo procesus, (pavyzdžiui, klientų aptarnavimo, logistikos, el. rinkodaros, atsargų valdymo, užsakymų pateikimo ir pan.), panaudojant informacines technologijas duomenų perdavimo tinklų aplinkoje.

(pavyzdžiui, IRT diegimą ir plėtrą, reikalingos programinės įrangos licencijas ar priežiūros išorinių paslaugų įsigijimą ir pan.)“

3A7 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ 3.3 investicinio prioriteto ERPF bendruosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:*

ERPF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai							
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
2.	Subsidijas gaunančių įmonių skaičius	Įmonės	ERPF	Mažiau išsivystęs	810 760	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

3A8 *Pakeisti Veiksmų programos 2 skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ skyrių „Projektų/veiksmų atrankos principai“ 4, 5, 10 ir 11 pastraipas ir jas išdėstyti taip:*

- Verslumo skatinimo intervencijas papildys 2 ir 10 prioritėtų veiksmai, nukreipti į verslo aplinkos gerinimą, reguliacinės bei administracinės naštos mažinimą; verslumo skatinimo priemonės bus koordinuojamos su 7 prioriteto intervencijomis, nukreiptomis į **miestų teritorijų atgaivinimą (regeneravimą), apleistų teritorijų ir objektų pertvarkymą (konversiją) ir jų pasiekiamumo gerinimą**, pažeidžiamų gyventojų (taip pat ir jaunimo) grupių verslumo ir savarankiško užimtumo didinimą ir 9 prioriteto investicijomis į mokymosi visą gyvenimą sistemos tobulinimą.

- Įgyvendinant šį uždavinį ~~Šio investicinio prioriteto, bus prisidedama kitų investicinių prioritėtų veiklos, gali būti įgyvendinamos, taikant ITI įgyvendinimo mechanizmą, nustatytą Veiksmų programos 4 skirsnyje, per integruotas teritorijų vystymo programas ITVP ir atsižvelgiant į Darnios miestų plėtros strategijos uždavinius.~~

- Verslo konkurencingumo didinimo intervencijas papildys 2 ir 10 prioritėtų veiksmai, nukreipti į verslo aplinkos gerinimą, reguliacinės bei administracinės naštos mažinimą; verslo konkurencingumo didinimo veiksmai bus koordinuojami su 7 ir 9 prioritėtų intervencijomis, skirtomis **atgaivinti (regeneruoti) miestų teritorijas, pertvarkyti (konvertuoti) apleistas teritorijas ir objektus, gerinti ir jų pasiekiamumą**, didinti darbo jėgos judumą ir švietimo ir mokymo suteikiamų kompetencijų atitikimą darbo rinkos poreikiams;

Įgyvendinant šį uždavinį ~~Šio investicinio prioriteto, bus prisidedama kitų investicinių prioritėtų veiklos, gali būti įgyvendinamos, taikant ITI įgyvendinimo mechanizmą, nustatytą Veiksmų programos 4 skirsnyje, per integruotas teritorijų vystymo programas ITVP. ir atsižvelgiant į Darnios miestų plėtros strategijos uždavinius.~~

3A9 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ lentelę „Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas“ ją išdėstant taip:*

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansinis, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
Finansinis rodiklis	Bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma, pripažinta tinkama deklaruoti EK	Eurai	ERPF	Mažiau išsivystęs	137 297 762 134 502 468	636 003 828 625 415 592	Duomenys iš projektų	Privalomas rodiklis, kuris atspindi finansinę prioriteto įgyvendinimo pažangą.

3A10 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ lentelės „Numatomas išlaidų pasiskirstymas pagal kategorijas“*

eilutes, jas išdėstant taip:

<i>Intervencinių veiksmų sritis</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	066	MVĮ ir MVĮ grupėms skirtos pažangios paramos paslaugos (įskaitant valdymo, rinkodaros ir projektavimo paslaugas)	44 758 877 ~~52 131 603~~
ERPF	067	MVĮ verslo vystymas, parama verslumui ir inkubatoriams (įskaitant paramą pumpurinėms ir atskirtosioms įmonėms)	302 630 617 ~~262 256 636~~
ERPF	069	Parama ekologiškiems gamybos procesams ir efektyviam išteklių naudojimui MVĮ užtikrinti	166 531 511 ~~167 979 611~~
ERPF	071	Įmonių, kurių specializacija – teikimas paslaugų, padedančių pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir didinti atsparumą klimato kaitai, vystymas ir skatinimas (įskaitant paramą tokioms paslaugoms)	1 448 100
ERPF	072	MVĮ skirta verslo infrastruktūra (įskaitant pramonės parkus ir zonas)	14 481 001
ERPF	082	IRT paslaugos ir taikomosios programos, skirtos MVĮ (įskaitant e. prekybą, e. verslą ir tinkle vykdomus verslo procesus), gyvosios laboratorijoms, interneto verslininkams ir IRT pradedančiosioms įmonėms	4 960 747 ~~14 481 001~~

<i>Finansavimo forma</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	002	Gražinamoji subsidija	9 000 000

<i>Teritorijų tipas</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	007	Netaikoma	540 603 253 ~~531 603 253~~

<i>Teritorinės paramos paskirstymo priemonės</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	007	Netaikoma	540 603 253 ~~531 603 253~~

4A4 *Siūlome Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.1 investicinio prioriteto 4.1.1 konkretaus uždavinio aprašymą papildyti nauja pastraipa ir trečią pastraipą patikslinti:*

„Lietuvai esant vienai iš didžiausių elektros energijos importuotojų labai svarbi vietinė elektros energijos gamyba ir gamybos pajėgumų didinimas, kuris ženkliai prisidės prie energetikos sektoriaus dekarbonizavimo tikslų. Šiuo metu Lietuvoje yra instaliuota apie 77 MW saulės šviesos elektrinių, iš kurių tik 3 MW yra naudojamos namų ūkių reikmėms. Papildomai 66 MW padidinus atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumus, kurie būtų orientuoti į namų ūkius, padidėtų elektros energijos sistemos patikimumas, vartotojai energiją gamintų savarankiškai ir efektyviai (sumažėtų elektros energijos gamybos nuostoliai), neteršdami aplinkos, gamindami ir vartodami energiją sąmojingiau atsižvelgdami į savo poreikius.

Lietuva siekia padidinti šalies energetinį saugumą, sumažinti energetinį skurdą šalyje, padėti tolygiai vystyti šalies regionams bei pagerinti importo–eksporto balansą, optimaliai naudojant AIE biokurą, intensyviau išnaudojant kogeneracijos (bendro proceso metu gaminančių ir šilumą, ir elektrą) jėgainių, atitinkančių Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, teikiamus pranašumus.“

4A5 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.1 investicinio prioriteto SaF specialiuosius programos rezultato rodiklius:*

<i>SaF bendrieji ir specialieji produkto rodikliai</i>								
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Regiono kategorija	Pradinė reikšmė	Pradinės reikšmės	Siektina reikšmė	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas

					metai	(2023)		
1.	Atsinaujinančių išteklių energijos dalis galutiniame energijos balanse	Proc.	–	21,72	2012	28 23	Lietuvos statistikos departamentas	Kartą per metus

4A6 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.1 investicinio prioriteto skyriaus „Investicinio prioriteto įgyvendinimo veiklos“ trečią pastraipą taip:

„Paskirstytosios elektros energijos generacijos plėtra individualiuose namų ūkiuose. Remiamos AIE naudojančios technologijos, skirtos pasigaminti elektros energiją individualių namų ūkių reikmėms.“

4A74A8 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.3 investicinio prioriteto skyriaus „Investicinio prioriteto įgyvendinimo veiklos“ penktą ir šeštą pastraipas:

„Viešosios paskirties pastatų ir daugiabučių namų atnaujinimo skatinimas ir priežiūra. Numatoma finansuoti skatinimo veiklas (viešosios paskirties pastatų ir daugiabučių namų modernizavimo viešinią, viešosios paskirties pastatų valdytojų ir daugiabučių namų savininkų ir/ar valdytojų informavimą ir konsultavimą), ~~rengti~~ **rengti** tipinius ir investicinius projektus **rengimą, projektų administravimą, statybos techninę priežiūrą**), taip pat vykdyti projektų įgyvendinimo priežiūrą, kontrolę.“

Energijos gamybos efektyvumo ir AIE naudojimo namų ūkiuose didinimas. Remiamas neefektyviai biomasę naudojančių katilų namų ūkiuose, kurie nėra prijungti prie centralizuotai tiekiamos šilumos sistemos, keitimas į efektyvesnes technologijas, naudojančias AIE šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai.

Centralizuotai tiekiamos šilumos tinklų modernizacija ir plėtra. Remiamas šilumos tinklų modernizavimas šilumos perdavimo nuostolių mažinimui, tinklų darbo patikimumo didinimui **bei šilumos tinklų plėtra perdavimo tinklų optimizavimui ir naujų vartotojų prijungimui.**“

4A9 Papildyti Veiksmų programos 2 skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ skyriaus „Projektų/veiksmų atrankos principai“ 4.5 investicinio prioriteto projektų/veiksmų atrankos principus nauja pastraipa ir ją išdėstyti taip:

Šio investicinio prioriteto veiklos gali būti įgyvendinamos taikant ITI įgyvendinimo mechanizmą, nustatytą Veiksmų programos 4 skirsnyje, per ITVP.

4A10 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ lentelę „Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas“ ją išdėstant taip:

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansinis, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
Finansinis rodiklis	Bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma, pripažinta tinkama deklaruoti EK	Eurai	ERPF	Mažiau išsivystęs	174 963 459 157 977 851	664 943 173 608 472 585	Duomenys iš projektų	Privalomas rodiklis, kuris atspindi finansinę prioriteto įgyvendinimo pažangą.
Finansinis rodiklis	Bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma pripažinta tinkama	Eurai	SaF	–	87 847 947 95 807 936	423 551 096 454 962 861	Duomenys iš projektų	Privalomas rodiklis, kuris atspindi finansinę prioriteto įgyvendinimo

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansinis, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
	deklaruoti EK							pažanga.
Produkto rodiklis	Namų ūkių, priskirtų geresnei energijos vartojimo efektyvumo klasei, skaičius	Namų ūkiai	ERPF	Mažiau išsivystęs	0	30 000	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 54 55 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų ERPF lėšų.
Produkto rodiklis	Papildomi atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumai	MW	SaF	–	0	467	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 46 49 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų SaF lėšų.
Produkto rodiklis	Modernizuoti centralizuoto šilumos tiekimo tinklai	km	SaF	-	150	600	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 31 33 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų SaF lėšų.

4A11 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ lentelės „Numatomas išlaidų pasiskirstymas pagal kategorijas“ eilutes, jas išdėstant taip:

Intervencinių veiksmų sritis			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
SaF	009	Atsinaujinančioji energija: vėjo	2 000 000
ERPF	010	Atsinaujinančioji energija: saulės	11 015 593 1 158 480
SaF	010	Atsinaujinančioji energija: saulės	15 000 000
SaF	011	Atsinaujinančioji energija: biomasės	209 793 224 252 331 410
ERPF	014	Siekiant efektyvaus energijos vartojimo vykdoma esamų būstų renovacija, parodomieji projektai ir pagalbinės priemonės	336 171 919 288 171 919
SaF	015	Vidutinės ir žemos įtampos pažangiosios energijos skirstymo sistemos (įskaitant pažangiuosius elektros energijos tinklus ir IRT sistemas)	20 273 401 20 766 632
ERPF	016	Itin veiksminga bendra šilumos ir elektros energijos gamyba ir centralizuotas šilumos tiekimas	3 472 394
SaF	016	Itin veiksminga bendra šilumos ir elektros energijos gamyba ir centralizuotas šilumos tiekimas	69 508 804 70 177 387
ERPF	068	MVĮ efektyvus energijos vartojimas ir jose vykdomi parodomieji projektai, taip pat pagalbinės priemonės	855 781 7 240 500

Finansavimo forma			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	001	Negražinamoji subsidija	120 981 198 72 981 198
SaF	001	Negražinamoji subsidija	331 056 430 357 756 430

Teritorijų tipas			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)

SaF	001	Didelės miesto teritorijos (tankiai apgyvendintos, > 50 000 gyventojų)	360 018 432 386 718 432
ERPF	007	Netaikoma	190 190 003 142 490 003

<i>Teritorinės paramos paskirstymo priemonės</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF SaF	001	Integruotosios teritorinės investicijos: miesto teritorijos	13 094 537 28 962 002
ERPF	002	Kiti integraciniai tvarkymo miestų plėtros metodai	331 268 691
ERPF	003	Integruotosios teritorinės investicijos: kita	9 981 212
SaF	003	Integruotosios teritorinės investicijos: kita	25 304 225
ERPF	007	Netaikoma	542 125 948 185 933 006
SaF	007	Netaikoma	334 714 207 357 756 430

5A4 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.3 investicinio prioriteto 5.3.2 konkretaus uždavinio „Padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą“ antrą pastraipą taip:*

„Lietuvoje gyvenviečių, mažesnių kaip 2000 ir didesnių kaip 200 gyventojų, yra 1267. Šiose gyvenvietėse gyvena apie 20 proc. Lietuvos gyventojų. Jose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos neatitinka ES Bendrosios vandens politikos direktyvos 2000/60/EB ir ES Miesto nuotekų valymo direktyvos 91/271/EEB reikalavimų. Dalis šių gyvenviečių nuotekų į paviršinius vandens telkinius išleidžiamos dalinai apvalytos arba nevalytos, taip darydamos neigiamą poveikį paviršinių vandens telkinių būklei. Apie 45 proc. Lietuvos paviršinių vandens telkinių būklė yra patenkinama arba bloga. Todėl šių vandens telkinių būklei gerinti būtina ~~numatyti prioriteta~~ investuoti ne tik į didžiąsias gyvenvietes, bet ir į gyvenvietes, mažesnes nei 2000 gyventojų, tuo būdu užtikrinant vartotojams paslaugų atitiktį sveikatos apsaugos, aplinkos apsaugos ir paslaugų kokybės reikalavimams, aprūpinti, kuo daugiau gyventojų ir kitų galimų vartotojų (ilgalaikis tikslas – 95 proc. gyventojų) optimaliomis kainomis viešai tiekiamu geriamuoju vandeniu ir nuotekų tvarkymo paslaugomis, kas taip pat prisidės prie ITI vystymo programų įgyvendinimo.“

5A5 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.3 investicinio prioriteto skyriaus „Investicinio prioriteto įgyvendinimo veiklos“ antrą pastraipą taip:*

„Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir renovacija. Numatoma skirti finansavimą: geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo infrastruktūros plėtrai; **aglomeracijose ne mažesnėse kaip 200 gyventojų, bet** prioriteta teikiant aglomeracijoms **virš 2000 gyventojų** ~~nuo 200 iki 2000 gyventojų~~, kai yra užtikrintas **užtikrinamas** maksimalus vartotojų prijungimo lygis; tinklų renovacijai, siekiant didinti paslaugų kokybę ir efektyvumą bei mažinti nuostolius ir avarijų skaičių tinkluose; vandens gerinimo įrenginių statybai ir renovacijai, esant ~~cheminių~~ **cheminių kokybinių** rodiklių neatitikimui nustatytoms normoms; nuotekų valymo įrenginių statybai ir renovacijai, įskaitant tretinį valymą ten, kur tai numatyta upių baseinų valdymo planuose, taip pat nuotekų dumblo apdoravimui bei praeityje sukaupto dumblo sutvarkymui.“

5A6 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.3 investicinio prioriteto SaF bendruosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:*

<i>SaF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai</i>							
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo	Fondas	Regiono	Siektina	Duomenų	Atsiskaitymo

		vienetas		kategorija	reikšmė (2023)	šaltinis	dažnumas
3.	Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos nuotekų tvarkymo paslaugos	Gyventojų ekvivalentas	SaF	–	1 020 000 60 000	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
4.	Rekonstruotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų ilgis	km	SaF	–	350 680	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
5.	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės, kurių veiklos tobulinimui parengti planai kuriose įgyvendinti valdymo ir veiklos tobulinimo veiksmai	Įmonės	SaF	–	48	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

5A7 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.4 investicinio prioriteto ERPF bendruosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:

ERPF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai						
Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
Numatomo apsilankymų remiamuose kultūros ir gamtos paveldo objektuose bei turistų traukos vietose skaičiaus padidėjimas	Apsilankymai per metus	ERPF	Mažiau išsivystęs	250 000 220 000	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	77 65	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

5A8 Pakeisti Veiksmų programos 2 skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ skyriaus „Projektų/veiksmų atrankos principai“ 8 ir 13 pastraipas ir jas išdėstyti taip:

Įgyvendinant šį Šio investicinio prioriteto, bus prisidedama prie kitų investicinių prioritetų veiklos, gali būti įgyvendinamos taikant ITI įgyvendinimo mechanizmą, nustatytą Veiksmų programos 4 skirsnyje, per integruotas teritorijų vystymo programas ITVP.

Įgyvendinant šį Šio investicinio prioriteto, bus prisidedama prie kitų investicinių prioritetų veiklos, gali būti įgyvendinamos taikant ITI įgyvendinimo mechanizmą, nustatytą Veiksmų programos 4 skirsnyje, per integruotas teritorijų vystymo programas ITVP.

5A9 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ lentelę „Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas“ ją išdėstant taip:

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansinis, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
Finansinis rodiklis	Bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma, pripažinta tinkama deklaruoti EK	Eurai	ERPF	Mažiau išsivystęs	45 199 688 45 324 611	225 503 187 227 856 129	Duomenys iš projektų	Privalomas rodiklis, kuris atspindi finansinę prioriteto įgyvendinimo pažangą
Produkto rodiklis	Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	0	77 65	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 66 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų ERPF lėšų.

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansinis, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
Įgyvendinimo žingsnis	Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio „Sutvarkyti, įrengti ir pritaikyti lankymui gamtos ir kultūros paveldo objektai ir teritorijos“ reikšmė	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	40 20	-	Duomenys iš projektų	Įgyvendinimo žingsnis pasirinktas, nes iki 2018 m. pabaigos nebus baigtų projektų, atsižvelgiant į tokių projektų įgyvendinimo trukmę ir vėlesnę jų įgyvendinimo pradžią, kuri yra numatoma dėl poreikio atlikti parengiamuosius paveldo objektų ir teritorijų tvarkymo darbus bei atsižvelgiant į nacionalinėse programose numatytus paveldo objektų tvarkymo etapus. Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio reikšmė rodys, ar projektai bus įgyvendinti numatyta apimtimi.
Produkto rodiklis	Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos nuotekų tvarkymo paslaugos	Gyventojų ekvivalen- tas	SaF	–	0	1 020 000 60 000	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 18,25 proc. proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų SaF lėšų.
Įgyvendinimo žingsnis	Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio „Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos nuotekų tvarkymo paslaugos“ reikšmė	Gyventojų ekvivalen- tas	SaF	–	990 000 40 000	–	Duomenys iš projektų	Įgyvendinimo žingsnis pasirinktas, atsižvelgiant į produkto rodiklio skaičiavimo metodiką, pagal kurią pasiekimai skaičiuojami praėjus tam tikram laikui po projektų užbaigimo. Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio reikšmė rodys, ar projektai įgyvendinami numatyta apimtimi.
Produkto rodiklis	Rekonstruotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų ilgis	Km	SaF	–	0	680 350	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 11,6 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų SaF lėšų.
Įgyvendinimo žingsnis	Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio „Rekonstruotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų ilgis“ reikšmė	Km	SaF	–	400 350	-	Duomenys iš projektų	Įgyvendinimo žingsnis pasirinktas, atsižvelgiant į ilgesnę projektų įgyvendinimo trukmę ir vėlesnę jų įgyvendinimo pradžią, kuri yra numatoma dėl poreikio atlikti parengiamuosius darbus. Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio reikšmė rodys, ar projektai įgyvendinami numatyta apimtimi.

5A10 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ lentelės „Numatomas išlaidų pasiskirstymas pagal kategorijas“ eilutes, jas išdėstant taip:

<i>Intervencinių veiksmų sritis</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	093	Viešųjų turizmo paslaugų plėtojimas ir populiarinimas	23 030 022 35-030-022
ERPF	094	Viešųjų kultūros ir paveldo vertybių apsauga, plėtojimas ir populiarinimas	96 850 183 86-850-183

<i>Finansavimo forma</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	001	Negražinamoji subsidija	191 677 709 193-677-709

<i>Teritorijų tipas</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	001	Didelės miesto teritorijos (tankiai apgyvendintos, > 50 000 gyventojų)	22 418 721 16-218-721
ERPF	003	Kaimo teritorijos (retai apgyvendintos)	45 467 692 41-667-692
ERPF	007	Netaikoma	123 791 296 135-791-296

<i>Teritorinės paramos paskirstymo priemonės</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	001	Integruotosios teritorinės investicijos: miesto teritorijos	6 707 702
ERPF	002	Kiti integraciniai tvarios miestų plėtros metodai	16 218 721
SaF	002	Kiti integraciniai tvarios miestų plėtros metodai	612 305 031
ERPF	003	Integruotosios teritorinės investicijos: kita	18 261 330
SaF	003	Integruotosios teritorinės investicijos: kita	106 017 687
SaF	004	Kiti integraciniai tvarios kaimo plėtros metodai	4 344 300
ERPF	007	Netaikoma	168 708 677 177-458-988
SaF	007	Netaikoma	599 137 900 94-850-556

6A4 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 6.1 investicinio prioriteto SaF bendruosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:

<i>SaF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai</i>							
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
1.	Bendras rekonstruotų arba atnaujintų geležinkelio TEN-T tinkle linijų ilgis	Km	SaF	–	220 74	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

6A5 Papildyti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 6.1 investicinio prioriteto 6.1.1 konkretaus uždavinio „Padidinti šalies daugiarašės susisiekimo sistemos ir transeuropinių transporto tinklų sąveiką“ skyriu „Didelės apimties projektai“ ir jį išdėstyti taip:

„Vilniaus vakarinis aplinkkelis (III etapas) yra labai svarbus, nukreipiant automobilių transporto tranzitinius srautus nuo sostinės centrinės dalies ir suformuojant patogias Vilniaus miesto kelių transporto sistemos jungtis su TEN-T tinklu. Šis aplinkkelis ne tik prisidės prie transporto spūsčių TEN-T tinkle

mažinimo, bet ir prie eismo įvykių, triukšmo, neigiamo poveikio aplinkai mažinimo ir pagerins kelių (gatvių) infrastruktūrą šiaurės–vakarų metropolinėje Vilniaus miesto teritorijoje.

Geležinkelių ruožai Kaišiadorys–Radviliškis ir Radviliškis–Klaipėda elektrifikuojami siekiant pereiti nuo iškastinio kuro prie atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo geležinkelių transporto sektoriuje, sumažinti neigiamą poveikį aplinkai ir padidinti geležinkelių transporto patrauklumą keleiviams, kroviniams vežti naudojant aplinką tausojančias priemones.

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos kanalas gilinamas ir platinamas, pietiniai uosto vartai įrengiami siekiant užtikrinti saugų visų Baltijos jūroje plaukiojančių laivų eismą. Kompensuojant laivybos sąlygas pagerinančius sprendimus, kurie gali sukelti neigiamų pasekmių aplinkai, numatoma sutvirtinti dalį Kuršių Nerijos šlaito.“

6A6 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 6.3 investicinio prioriteto 6.3.1 konkretaus uždavinio „Sustiprinti integraciją į Europos Sąjungos vidaus energijos rinką“ skyrių „Didelės apimties projektai“ ir jį išdėstyti taip:*

„Magistralinis dujotiekis „Klaipėda–Kursėnai“.

Padidins dujų transportavimo Lietuvos vartotojams patikimumą, kadangi dėl techninės būklės dabartinė magistralinio dujotiekio Klaipėda–Kursėnai gija (statyta 1968 m.) negali užtikrinti patikimo dujų tiekimo. Pastačius Suskystintų gamtinių dujų terminalą Klaipėdoje, dujų tiekimo diversifikavimo galimybės Lietuvos vartotojams ir Latvijos kryptimi esama Lietuvos perdavimo sistema būtų ribotos. Pastačius dujų jungtį Klaipėda–Kursėnai, būtų sudaryta galimybė išnaudoti maksimalius šio terminalo išdujinimo pajėgumus tiek Lietuvos, tiek ir kitų Baltijos šalių reikmėms. Šiam projektui ES fondų lėšos bus skiriamos tik tuo atveju, jei EK neskirs finansinės paramos iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės.

Šis projektas yra įtrauktas į Europos bendro intereso projektų sąrašą ir yra potencialus kandidatas paramai iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės gauti. Jei Europos Komisija priims sprendimą šio projekto nefinansuoti ar dalinai finansuoti, atsižvelgiant į jo svarbą, jis bus finansuojamas struktūrinės paramos lėšomis.

Pagal šį investicinį prioritetą didelės apimties projektų vykdyti neplanuojama.“

6A7 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 6.3 investicinio prioriteto ERPF bendruosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:*

ERPF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai

Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
4.	Nutiestų ir (ar) modernizuotų magistralinių dujotiekių ilgis	km	ERPF	Mažiau išsivystęs	22 110	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
6.	Įdiegus pažangius infrastruktūros elementus modernizuoti arba įrengti gamtinių dujų perdavimo sistemos technologiniai priklausiniai	skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	20	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

6A8 *Pakeisti Veiksmų programos 2 skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ skyriaus „Projektų/veiksmų atrankos principai“ 6 ir 11 pastraipas ir jas išdėstyti taip:*

Bus prisidedama prie kitų Šio investicinio prioriteto veiklos, gali būti įgyvendinamos taikant ITI įgyvendinimo mechanizmą, nustatytą Veiksmų programos 4 skirsnyje, per integruotas teritorijų vystymo programas ITVP.

~~Bus prisidedama prie kitų Šio investicinio prioriteto veiklos, bus įgyvendinamos taikant ITI įgyvendinimo mechanizmą, nustatytą Veiksmų programos 4 skirsnyje, per integruotas teritorijų vystymo programas ITVP.~~

6A9 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ lentelę „Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas“ ją išdėstant taip:

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansinis, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
Finansinis rodiklis	Bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma, pripažinta tinkama deklaruoti EK	Eurai	SaF	–	245 320 016 237 027 309	929 242 483 897 830 717	Duomenys iš projektų	Privalomas rodiklis, kuris atspindi finansinę prioriteto įgyvendinimo pažangą.
Produkto rodiklis	Bendras rekonstruotų arba atnaujintų geležinkelio TEN-T tinkle ilgis	Km	SaF	–	0	220 74	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 31 26 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų SaF lėšų.
Įgyvendinimo žingsnis	Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio „Bendras rekonstruotų arba atnaujintų geležinkelio TEN-T tinkle ilgis“ reikšmė	Km	SaF	–	61 36	-	Duomenys iš projektų	Įgyvendinimo žingsnis pasirinktas, nes iki 2018 m. pabaigos nebus baigtų projektų, atsižvelgiant į ilgesnę projektų įgyvendinimo trukmę ir vėlesnę jų įgyvendinimo pradžią, kuri yra numatoma dėl poreikio atlikti parengiamuosius darbus, susijusius su techninių dokumentų parengimu ir pan. Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio reikšmė rodys, ar projektai bus įgyvendinti numatyta apimtimi.
Produkto rodiklis	Bendras rekonstruotų arba atnaujintų kelių TEN-T tinkle ilgis	Km	SaF	–	23	157	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 34 32 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų SaF lėšų.

6A10

Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ lentelės „Numatomas išlaidų pasiskirstymas pagal kategorijas“ eilutes, jas išdėstant taip:

Intervencinių veiksmų sritis			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	005	Elektros energija (kaupimas ir perdavimas)	83 120 945 69 508 804
ERPF	007	Gamtinės dujos	70 583 163 84 195 304
SaF	024	Geležinkeliai (TEN-T pagrindinis tinklas)	244 140 748 217 440 748

<i>Finansavimo forma</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
SaF	001	Negražinamoji subsidija	789 856 109 763 156 109

<i>Teritorijų tipas</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
SaF	007	Netaikoma	789 856 109 763 156 109

<i>Teritorinės paramos paskirstymo priemonės</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	001	Integruotosios teritorinės investicijos: miesto teritorijos	17 613 292
ERPF	003	Integruotosios teritorinės investicijos: kita	37 477 303
SaF	003	Integruotosios teritorinės investicijos: kita	84 062 000
ERPF	007	Netaikoma	335 534 618 390 625 213
SaF	007	Netaikoma	705 794 109 763 156 109

7A4 Pakeisti Veiksmų programos 2 skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ skyrių „Projektų/veiksmų atrankos principai“ 7.1 investicinio prioriteto projektų/veiksmų atrankos principų aprašymą ir jį išdėstyti taip:

- 7.1. investicinis prioritetas įgyvendinamas taikant ITI modelį **įgyvendinimo mechanizmą, nustatytą Veiksmų programos 4 skirsnyje** – nustatant tikslines teritorijas, parengiant ir įgyvendinant jų integruotas vystymo programas.

Išskiriant tikslines teritorijas tarp gyvenamųjų vietovių nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų (įskaitant ir mažesnius miestus – savivaldybių administracinius centrus) ir nustatant konkrečias jų vystymo priemones (taip pat ir pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymo priemones), atsižvelgiama į miesto ir jį supančios teritorijos (subregiono) socialinę, demografinę ir ekonominę aplinką ir vystymosi iššūkius. Išskiriant tikslines teritorijas 5 didžiauosiuose miestuose, nustatomos apibrėžtos miesto teritorijos dalys (dydis – 30-40 tūkst. gyv.), kuriose investicijos koncentruojamos sprendžiant esmines šioms teritorijoms būdingas problemas, laikantis paramos tvariai miestų plėtrai principų, nustatytų Partnerystės sutartyje ir Veiksmų programos 4 skyriuje.

Integruotas teritorijų vystymo programas bendradarbiaudamos ir konsultuodamosi su kompetentingomis institucijomis (įskaitant ministerijas, universitetus, teritorines darbo biržas ir kitus viešuosius subjektus), socialiniais ir ekonominiais partneriais ir vietos bendruomene rengia savivaldybės. Programose nustatomi teritorijos vystymo tikslai ir uždaviniai, siektini rezultato ir produkto rodikliai (atsižvelgiant į 7.1. investicinį prioritetą ir kitus Veiksmų programos prioritetus, kurių asignavimai bus naudojami), ir projektų ar projektų grupių (veiksmų, angl. *operations*) sąrašas, kurias įgyvendinus šie rodikliai bus pasiekti. Rengiančios integruotas teritorijų vystymo programas savivaldybės, pagal nustatytas šių programų rengimo ir įgyvendinimo gaires, turės užtikrinti ir pagrįsti, kad intervencija atliekama pagrindus ją įrodymais (situacijos analize), įvertintos skirtingos (realistiškos) investavimo alternatyvos (tikslų, uždavinių ir veiksmų lygiu) ir pasirinkta alternatyva užtikrina didžiausią poveikį, siekiant rezultatų ir produktų, optimaliomis sąnaudomis.

Integruotas teritorijų vystymo programas ITVP įgyvendinantys projektai gali būti įgyvendinami juos atrinkant valstybės arba regionų projektų planavimo būdais, kai jie atitinka savivaldybių parengtose integruotose teritorijų vystymo programose ITVP nustatytus veiksmus arba projektų konkurso būdu, kai tą patį integruotoje teritorijos vystymo programoje ITVP keliamą uždavinį skirtingais būdais gali įgyvendinti keli tinkami pareiškėjai. Įgyvendinant tvarios miestų plėtros veiksmus pagal ERPF reglamento 7 str. nuostatas projektai atrinkami tik regionų projektų planavimo būdu.

Tais atvejais, kai projektai, įgyvendinami už tikslinės teritorijos ribų (**susietose teritorijose**), gali efektyviai (~~ar net efektyviau nei ITI~~) prisidėti prie ~~integruotų teritorijų vystymo programų~~ **ITVP** tikslų pasiekimo, jie gali būti įgyvendinami regionų projektų planavimo būdu, užtikrinant, kad šie projektai prisidės prie ~~integruotų teritorijų vystymo programų~~ **ITVP** tikslų pasiekimo ir padės įgyvendinti bendrą regiono strategiją – regiono plėtros planą.

Jeigu nusprendžiama, kad konkrečiam projektui dotacijos skiriamos tiesiogiai, ši procedūra turi atitikti sąlygas, nustatytas Bendrųjų nuostatų reglamento 125.3 str. (a) dalyje (ii) punkte, kuriuo reikalaujama, kad dotacijų skyrimo procedūra turi būti nediskriminuojanti ir skaidri.

- Investuojant į kultūros ir tvaraus turizmo infrastruktūros objektus vidaus potencialo plėtojimui, bus vadovaujamas ERPF reglamento 3 straipsnio nuostatomis, ypatingai atkreipiant dėmesį į 1 dalies e punkto nuostatas.

7A5 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ lentelės „Numatomas išlaidų pasiskirstymas pagal kategorijas“ eilutes, jas išdėstant taip:

Teritorinės paramos paskirstymo priemonės			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	01	Integruotosios teritorinės investicijos: miesto teritorijos	147 971 974 306 767 327
ERPF	03	Integruotosios teritorinės investicijos: kita	249 113 929 110 692 430
ERPF	07	Netaikoma	24 213 233 3 839 379
ESF	07	Netaikoma	243 721 797
JUI	07	Netaikoma	63 565 266

8A4 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.4 investicinio prioriteto ESF bendruosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:

ESF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai							
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
1.	Socialines paslaugas gavę tikslinių grupių asmenys (šeimos)	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	17 000 40 000	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

8A5 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.6 investicinio prioriteto ESF bendruosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:

ESF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai							
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
1.	Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	83 60	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
2.	BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	4 174 3 000	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

8A6 Papildyti Veiksmų programos 2 skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir parama kovai su skurdu“ skyriaus „Projektų/veiksmų atrankos principai“ 8.1 investicinio prioriteto projektų/veiksmų atrankos principus nauja pastraipa ir ją išdėstyti taip:

Šio investicinio prioriteto veiklos bus įgyvendinamos taikant ITI įgyvendinimo mechanizmą, nustatytą Veiksmų programos 4 skirsnyje, per ITVP.

8A7 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ lentelę „Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas“ ją išdėstant taip:

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansinis, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
Finansinis rodiklis	Bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma, pripažinta tinkama deklaruoti EK	Eurai	ESF	Mažiau išsivystęs	71 798 205 71 691 786	291 405 160 259 169 866	Duomenys iš projektų	Privalomas rodiklis, kuris atspindi finansinę prioriteto įgyvendinimo pažangą.
Produkto rodiklis	Socialines paslaugas gavę tikslinių grupių asmenys (šeimoms)	Asmenys	ESF	Mažiau išsivystęs	2 500	17 000 10 000	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 25 31 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų ESF lėšų.

8A8 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ lentelės „Numatomas išlaidų pasiskirstymas pagal kategorijas“ eilutes, jas išdėstant taip:

Intervencinių veiksmų sritys			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ESF	112	Galimybių naudotis įperkamosiomis, tvariomis ir aukštos kokybės paslaugomis, įskaitant sveikatos priežiūrą ir visuotinės svarbos socialines paslaugas, didinimas	128 904 236 106 904 236
ESF	114	Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos	19 740 102 14 340 102

Finansavimo forma			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ESF	01	Negražinamoji subsidija	247 694 386 220 294 386

Teritorijų tipas			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ESF	01	Didelės miesto teritorijos (tankiai apgyvendintos, > 50 000 gyventojų)	5 841 012 5 792 402
ESF	02	Mažos miesto teritorijos (vidutiniškai tankiai apgyvendintos, > 5 000 gyventojų)	5 262 577 4 273 851
ESF	03	Kaimo teritorijos (retai apgyvendintos)	8 636 515 4 273 851
ESF	07	Netaikoma	216 369 481 194 369 481

Teritorinės paramos paskirstymo priemonės			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	01	Integruotosios teritorinės investicijos: miesto teritorijos	4 184 891
ERPF	03	Integruotosios teritorinės investicijos: kita	17 956 241
ERPF	04	Kiti integraciniai tvarios kaimo plėtros metodai	39 078 037

ESF	06	Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros iniciatyvos	19 740 102 14 340 102
ERPF	07	Netaikoma	244 320 976 315 540 145
ESF	07	Netaikoma	227 954 284 205 954 284

<i>ESF antrinė tema</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ESF	08	Netaikoma	241 901 984 214 501 984

9A4 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 9.1 investicinio prioriteto ERPF bendruosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:

<i>ERPF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai</i>							
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetai	Fondas	Regiono kategorija	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
<i>9.1.3. konkretaus uždavinio veiklas atspindintys specialieji programos produkto rodikliai</i>							
5.	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis sukurtos naujos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vietos	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	2 000 ~~6 000~~	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
6.	Pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujintos ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo vietos	Skaičius	ERPF	Mažiau išsivystęs	2 256	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

9A5 Pakeisti Veiksmų programos 2 skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ skyriaus „Projektų/veiksmų atrankos principai“ 9.1 investicinio prioriteto projektų/veiksmų atrankos principus nauja pastraipa ir ją išdėstyti taip:

Šio investicinio prioriteto veiklos bus įgyvendinamos taikant ITI įgyvendinimo mechanizmą, nustatytą Veiksmų programos 4 skirsnyje, per ITVP.

9A6 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ lentelės „Numatomas išlaidų pasiskirstymas pagal kategorijas“ eilutes, jas išdėstant taip:

<i>Intervencinių veiksmų sritis</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ESF	115	Mokyklos nebaigiančių asmenų skaičiaus mažinimas ir mokyklos nebaigimo prevencija, taip pat lygių galimybių gauti kokybišką ikimokyklinį, pradinį ir vidurinį išsilavinimą, įskaitant grįžimui į švietimo ir mokymo procesą skirtus mokymosi būdus (formalųjį, neformalųjį mokymąsi ir savišvietą), užtikrinimas	79 774 079 77 774 079
ESF	116	Aukštojo ir lygiaverčio lygmens mokslo kokybės, veiksmingumo ir prieinamumo didinimas siekiant didinti dalyvaujančių asmenų skaičių ir gerinti rezultatus, visų pirma atsižvelgiant į nepalankias sąlygas turinčių asmenų grupes	184 709 989 186 209 989
ESF	118	Švietimo ir mokymo sistemų atitikties darbo rinkos poreikiams gerinimas, perėjimo nuo švietimo prie darbo palengvinimas ir profesinio rengimo ir mokymo sistemų stiprinimas ir jų kokybės gerinimas, be kita ko, naudojant gebėjimų numatymo priemones, pritaikant mokymo programas ir kuriant bei plėtojant mokymosi darbo vietoje sistemas, įskaitant dvilypes mokymosi sistemas ir pameistrystės programas	56 189 242 56 689 242

<i>Teritorinės paramos paskirstymo priemonės</i>			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ERPF	01	Integruotosios teritorinės investicijos: miesto teritorijos	19 785 575
ERPF	03	Integruotosios teritorinės investicijos: kita	3 915 824
ERPF	07	Netaikoma	184 847 096

			208 548 495
ESF	07	Netaikoma	455 313 921

10A4 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ 10.1 investicinio prioriteto 10.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti visuomenei teikiamų paslaugų kokybę, didinant jų atitikimą visuomenės poreikiams“ ESF bendruosius ir specialiuosius programos rezultato rodiklius:

<i>ESF bendrieji ir specialieji programos rezultato rodikliai</i>									
Rodiklio pavadinimas	Regiono kategorija	Matavimo vienetas	Bendrasis produkto rodiklis, naudotas kaip pagrindas	Pradinė reikšmė	Pradinės ir siektinos reikšmės matavimo vienetai	Pradinės reikšmės metai	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusių paslaugų ir (ar) aptarnavimo kokybei gerinti skirtas priemonės, dalis	Mažiau išsivystęs	Institucijos ir įstaigos	-	4,8	Proc.	2013	7,3 ±	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

10A5 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ 10.1 investicinio prioriteto 10.1.5 konkretaus uždavinio „Pagerinti žmoniškųjų išteklių valdymą valstybės tarnyboje“ antrą pastraipą taip:

„Siekiant spręsti šias problemas, valstybinei tarnybai būtini neatidėliotini pokyčiai žmoniškųjų išteklių ir jų kompetencijų valdymo srityse. Įgyvendinant uždavinį bus siekiama sukurti ir įdiegti kokybiškai naują aukštesniųjų vadovų valdymą, skaidrią ir konkurencingą dirbančiųjų darbo užmokesčio sistemą, pažangias motyvavimo priemones, patobulinti valstybės tarnautojų atrankos sistemą, orientuojant ją į gebėjimų ir kompetencijų vertinimą. Taip pat bus skatinamas pažangių personalo valdymo instrumentų taikymas institucijų lygiu, sustiprintos Vyriausybės prioritetinėmis pripažintos dirbančiųjų strateginės kompetencijos.“

10A6 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ 10.1 investicinio prioriteto skyriaus „Investicinio prioriteto įgyvendinimo veiklos“ septynioliktą pastraipą taip:

„Valstybinės tarnybos žmoniškųjų išteklių valdymo tobulinimas. Investicijos bus skiriamos įgyvendinti pažangias žmoniškųjų išteklių valdymo strategijas ir skatinti naujų personalo valdymo standartų kūrimą ir diegimą, plėtoti jau esamas ir diegti naujas valstybės tarnybos vertybes organizacinėje kultūroje ir kt. Sisteminiu lygmeniu bus remiamos veiklos, susijusios su atrankos į valstybės tarnybą, karjeros planavimo, veiklos vertinimo, mokymo, darbo užmokesčio ir motyvavimo sistemų tobulinimu, skatinamos įvairios mobilumo iniciatyvos, stiprinami už personalo valdymą atsakingų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų gebėjimai, finansuojamas žmoniškųjų išteklių valdymo efektyvumui didinti reikalingų informacinių sistemų diegimas, tobulinimas ir kt.[1] Instituciniu lygmeniu bus finansuojamas žmoniškųjų išteklių valdymui valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose gerinti skirtų priemonių įgyvendinimas (veiklos, skirtos: tobulinti įstaigai būtinų kompetencijų nustatymą ir pareigybių aprašymą, trūkstamų kompetencijų ir mokymo poreikio identifikavimą, karjeros planavimą; kurti ir diegti institucijose pažangias personalo valdymo priemones (pavyzdžiui, organizacinės mentorystės, nuotolinio mokymo, nepiniginio motyvavimo, darbuotojų grįžtamojo ryšio užtikrinimo sistemas), taip pat priemonės, skirtas tobulinti institucijose atliekamą darbuotojų atranką (konkursų vykdymą) ir jų veiklos vertinimą). Prioritetą numatoma teikti projektams, prisidedantiems prie kompetencijomis grįsto žmoniškųjų išteklių valdymo modelio^[1] diegimo. Paramą numatoma skirti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų dirbančiųjų profesinių kompetencijų tobulinimui, tačiau tik

ties, kiek tai bus susiję su dirbančiųjų kompetencijų lygio, reikalingo kompetencijų modeliui institucijoje įdiegti, užtikrinimu.

[1] Prioritetą numatoma teikti projektams, prisidedantiems prie kompetencijomis grįsto žmogiškųjų išteklių valdymo. Kompetencijomis grįstas žmogiškųjų išteklių valdymas – tai žmogiškųjų išteklių valdymo instrumentas, kai, nustačius institucijos tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti būtinas kompetencijas, toliau, atsižvelgiant į nustatytas kompetencijas, vykdomi žmogiškųjų išteklių poreikio planavimas, atranka, mokymas ir ugdymas, vertinimas, karjeros planavimas.“

10A7 10A8 10A9 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ 10.1 investicinio prioriteto ERPF bendruosius ir specialiuosius programos produkto rodiklius:*

ESF bendrieji ir specialieji programos produkto rodikliai							
Nr.	Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Atsiskaitymo dažnumas
10.1.1. konkretaus uždavinio rodikliai:							
1.	Viešojo valdymo institucijos, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusios veiklos valdymo tobulinimo priemonės	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	43 55	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
10.1.3. konkretaus uždavinio rodikliai:							
7.	Viešojo valdymo institucijos, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusios paslaugų ir (ar) aptarnavimo kokybei gerinti skirtas priemones	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	45 80	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
8.	Viešojo valdymo institucijų darbuotojai, kurie dalyvavo pagal veiksmų programą ESF lėšomis vykdytose veiklose, skirtose stiprinti teikiamų paslaugų ir (ar) aptarnavimo kokybės gerinimui reikalingas kompetencijas	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	2 250 4 000	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
10.1.5. konkretaus uždavinio rodikliai:							
15.	Viešojo valdymo institucijos, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusios institucijos žmogiškųjų išteklių valdymui tobulinti skirtas priemones	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	60	Duomenys iš projektų	Kartą per metus
16.	Viešojo valdymo institucijų darbuotojai, kurie dalyvavo pagal veiksmų programą ESF lėšomis vykdytuose mokymuose strateginėms kompetencijoms stiprinti	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	3 500 5 000	Duomenys iš projektų	Kartą per metus

10A10 *Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ lentelę „Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas“ ją išdėstant taip:*

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansiniai, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
Finansinis rodiklis	Bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma pripažinta tinkama deklaruoti EK	Eurai	ESF	Mažiau išsivystęs	38 189 676 46 699 794	144 657 864 176 893 158	Duomenys iš projektų	Privalomas rodiklis, kuris atspindi finansinę prioritetą įgyvendinimo pažangą.
Produkto rodiklis	Viešojo valdymo institucijos, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusios	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	0	43 55	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioritetą įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 34 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų ESF lėšų.

Prioriteto veiklos rezultatų peržiūros planas								
Rodiklio rūšis (įgyvendinimo žingsniai, finansinis, produkto ir rezultato rodiklis)	Rodiklio apibrėžimas arba įgyvendinimo žingsnis	Matavimo vienetas	Fondas	Regiono kategorija	Tarpinė reikšmė (2018)	Siektina reikšmė (2023)	Duomenų šaltinis	Rodiklių tinkamumo pagrindimas
	veiklos valdymo tobulinimo priemonės							
Įgyvendinimo žingsnis	Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio „Viešojo valdymo institucijos, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusios veiklos valdymo tobulinimo priemonės“ reikšmė	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	25 33	-	Duomenys iš projektų	Įgyvendinimo žingsnis pasirinktas, atsižvelgiant į produkto rodiklio skaičiavimo metodiką, pagal kurią pasiekimai skaičiuojami projektų įgyvendinimo pabaigoje. Tuo tarpu iki 2018 m. pabaigos nebus baigtų projektų, nes siekiant šio rodiklio, bus vykdomi sisteminio pobūdžio projektai, kurių įgyvendinimo trukmė dažnai būna ilgesnė nei 3 metai. Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio reikšmė rodys, ar projektai įgyvendinami numatyta apimtimi.
Produkto rodiklis	Viešojo valdymo institucijos, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusios paslaugų ir (ar) aptarnavimo kokybei gerinti skirtas priemonės	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	0	45 80	Duomenys iš projektų	Rodiklis atspindi prioriteto įgyvendinimo eigą, nes jo pasiekimui skirta 26 proc. šio prioriteto įgyvendinimui skirtų ESF lėšų.
Įgyvendinimo žingsnis	Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio „Viešojo valdymo institucijos, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusios paslaugų ir (ar) aptarnavimo kokybei gerinti skirtas priemonės“ reikšmė	Skaičius	ESF	Mažiau išsivystęs	23 40	-	Duomenys iš projektų	Įgyvendinimo žingsnis pasirinktas, atsižvelgiant į produkto rodiklio skaičiavimo metodiką, pagal kurią pasiekimai skaičiuojami projektų įgyvendinimo pabaigoje. Tuo tarpu iki 2018 m. pabaigos nebus baigtų projektų, nes siekiant šio rodiklio, bus vykdomi sisteminio pobūdžio projektai, kurių įgyvendinimo trukmė dažnai būna ilgesnė nei 3 metai. Projektų finansavimo ir administravimo sutartyse suplanuota produkto rodiklio reikšmė rodys, ar projektai įgyvendinami numatyta apimtimi.

10A11 Pakeisti Veiksmų programos II skirsnio „Prioritetų aprašymas“ 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ lentelės „Numatomas išlaidų pasiskirstymas pagal kategorijas“ eilutes, jas išdėstant taip:

Intervencinių veiksmų sritis			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ESF	119	Investavimas į institucinius gebėjimus ir viešojo administravimo subjektų bei viešųjų paslaugų veiksmingumą nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis siekiant reformų, geresnio reglamentavimo ir gero valdymo	122 959 184 150 359 184

Finansavimo forma			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė

			proporcija (eurais)
ESF	001	Negražinamoji subsidija	122 959 184 150 359 184

Teritorijų tipas			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ESF	007	Netaikoma	122 959 184 150 359 184

Teritorinės paramos paskirstymo priemonės			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ESF	007	Netaikoma	122 959 184 150 359 184

ESF antrinė tema			
Fondas	Kodas	Pavadinimas	Finansinė proporcija (eurais)
ESF	008	Netaikoma	122 959 184 150 359 184

Pakeisti Veiksmų programos 4 lentelę „Veiksmų programos finansavimo planas (eurais)“ ir išdėstyti 4 ir 5 prioriteto eilutes taip:

Prioritetas	Fondas	Pagrindas apskaičiuojant Bendrijos finansavimą (visos arba viešosios finansavimo reikavimus atitinkančios išlaidos)	Bendrijos finansavimas	Nacionalinis finansavimas	Nacionalinio finansavimo paskirstymas		Visas finansavimas	Bendrojo finansavimo dalis %	EIB įnašas	Pagrindiniai asignavimai (finansavimas be rezervo)		Veiklos rezervas		Veiklos rezervo dalis %
			(a)	(b) = (c) + (d)	Nacionalinis viešasis finansavimas	Nacionalinis privatus finansavimas	(e) = (a) + (b)	(f) = (a)/(e)		Bendrijos finansavimas	Nacionalinis finansavimas	Bendrijos finansavimas	Nacionalinis finansavimas	(l) = (j)/(a) * 100
					(c)	(d)				(h)=(a)-(j)	(i) = (b) – (k)	(j)	(k)= (b) * ((j)/(a))	
2. Informacinės visuomenės skatinimas	ERPF 2A7	Bendros tinkamos išlaidos	189.037.284 244.037.284	33.359.522 43.065.404	32.731.859 42.437.630	627.663 627.774	222.396.806 287.102.688	85,00	-	177.695.047 229.395.047	31.357.951 40.481.480	11.342.237 14.642.237	2.001.571 2.583.924	6,00
3. SVV konkurencingumo skatinimas	ERPF 3A11	Bendros tinkamos išlaidos	540.603.253 531.603.253	95.400.575 93.812.339	0	95.400.575 93.812.339	636.003.828 625.415.592	85,00	-	508.167.058 499.707.058	89.676.541 88.183.599	32.436.195 31.896.195	5.724.034 5.628.740	6,00
4. Energijos efektyvumo ir AIE gamybos ir naudojimo skatinimas	ERPF 4A12	Bendros tinkamos išlaidos	565.201.697 517.201.697	99.741.476 91.270.888	6.819.172 7.666.412	92.922.304 83.604.476	664.943.173 608.472.585	85,00	-	531.289.596 486.169.595	93.756.988 85.794.634,69	33.912.101 31.032.102	5.984.488 5.476.253,3 +	6,00
	SaF 4A12	Bendros tinkamos išlaidos	360.018.432 386.718.432	63.532.665 68.244.430	2.771.211 1.411.723	60.761.454 66.832.707	423.551.097 454.962.862	85,00	-	336.240.902 361.177.492	59.336.630 63.737.205	23.777.530 25.540.940	4.196.035 4.507.225	6,60
5. Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos	ERPF 5A11	Bendros tinkamos išlaidos	191.677.709 193.677.709	33.825.479 34.178.420	29.236.856 32.645.770	4.588.623 1.532.650	225.503.188 227.856.129	85,00	-	180.177.046 182.057.047	31.795.950 32.127.714,90	11.500.663 11.620.662	2.029.529 2.050.705,1 0	6,00
	SaF	Bendros tinkamos išlaidos	711.499.887	125.558.804	36.947.414	88.611.390	837.058.691	85,00	-	664.508.654	117.266.233	46.991.233	8.292.571	6,60
6. Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra	ERPF	Bendros tinkamos išlaidos	390.625.213	68.933.862	9.650.087	59.283.775	459.559.075	85,00	-	367.187.700	64.797.830	23.437.513	4.136.032	6,00
	SaF 6A11	Bendros tinkamos išlaidos	789.856.109 763.156.109	139.386.373 134.674.608	67.638.349 68.634.680	71.748.024 66.039.928	929.242.482 897.830.717	85,00	-	737.689.814 712.753.224	130.180.556 125.779.981	52.166.295 50.402.885	9.205.817 8.894.627	6,60
8. Socialinės įtraukties didinimas ir parama kovai su skurdu.	ERPF	Viešosios tinkamos išlaidos	315.540.145	55.683.555	55.683.555	0	371.223.700	85,00	-	296.607.736	52.342.542	18.932.409	3.341.013	6,00
	ESF 8A9	Bendros tinkamos išlaidos	247.694.386 220.294.386	43.710.774 38.875.480	39.843.739 34.767.388	3.867.035 4.108.092	291.405.160 259.169.866	85,00	-	232.474.102 206.757.773	41.024.842 36.486.666	15.220.284 13.536.613	2.685.932 2.388.814	6,14

Prioritetas	Fondas	Pagrindas apskaičiuojant Bendrijos finansavimą (visos arba viešosios finansavimo reikavimus atitinkančios išlaidos)	Bendrijos finansavimas	Nacionalinis finansavimas	Nacionalinio finansavimo paskirstymas		Visas finansavimas	Bendrojo finansavimo dalis %	EIB įnašas	Pagrindiniai asignavimai (finansavimas be rezervo)		Veiklos rezervas		Veiklos rezervo dalis %
					Nacionalinis viešasis finansavimas	Nacionalinis privatus finansavimas				Bendrijos finansavimas	Nacionalinis finansavimas	Bendrijos finansavimas	Nacionalinis finansavimas	
			(a)	(b) = (c) + (d)	(c)	(d)	(e) = (a) + (b)	(f) = (a)/(e)		(h)=(a)-(j)	(i) = (b) - (k)	(j)	(k)= (b) * ((j)/(a))	(l) = (j)/(a) * 100
10. Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas	ESF 10A12	Viešosios tinkamos išlaidos	122.959.184 ~~150.359.184~~	21.698.680 ~~26.533.974~~	21.698.680 ~~26.533.974~~	0	144.657.864 ~~176.893.158~~	85,0		115.403.609 ~~141.119.938~~	20.365.343 ~~24.903.519~~	7.555.575 ~~9.239.246~~	1.333.337 ~~1.630.455~~	6,14
Iš viso	ERPF		3.501.411.767	617.896.200 ~~617.896.199~~	244.981.492 ~~258.943.417~~	372.914.708 ~~358.952.782~~	4.119.307.967	85,00		3.291.327.061	580.822.429 ~~580.822.428~~	210.084.706	37.073.771	6,00
Iš viso	ESF		1.095.501.471	193.323.791	112.984.086 ~~112.743.029~~	80.339.705 ~~80.580.762~~	1.288.825.262	85,00		1.029.771.383	181.724.363	65.730.088	11.599.428	6,00
Iš viso	JUI		63.565.266	5.608.700	5.608.700	0	69.173.966	91,89		63.565.266	5.608.700,00	0	0	0,00
Iš viso	SaF		2.048.917.626	361.573.701	140.452.833 ~~140.089.676~~	221.120.868 ~~221.484.025~~	2.410.491.327	85,00		1.925.982.568	339.879.278	122.935.058	21.694.423	6,00
Iš viso			6.709.396.130	1.178.402.392 ~~1.178.402.391~~	504.027.111 ~~517.384.822~~	674.375.280 ~~661.017.569~~	7.887.798.522 ~~7.887.798.521~~	85,06		6.310.646.278	1.108.034.770 ~~1.108.034.769~~	398.749.852	70.367.623	5,94

5A12 Pakeisti Veiksmų programos 6 lentelę „Veiksmų programos finansavimo planas pagal prioritetus, (eurais)“ ir ją išdėstyti taip:

Prioritetas	Fondas	Regiono kategorija	Teminis tikslas	Bendrijos finansavimas	Nacionalinis finansavimas	Visas finansavimas
5. Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos	ERPF	Mažiau išsivystęs	5. Prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas	4.064.010	717.179	4.781.189
	SaF			104.842.447	18.501.608	123.344.055
	ERPF		6. Aplinkosauga ir išteklių naudojimo veiksmingumo skatinimas	187.613.699	33.108.300	220.721.999
	SaF			~~189.613.699~~	~~33.461.242~~	~~223.074.941~~
			606.657.440	107.057.196	713.714.636	
Viso				903.177.596	159.384.283	1.062.561.880
				~~905.177.596~~	~~159.737.224~~	~~1.064.914.820~~

3A12, 4A13, 6A12 Pakeisti Veiksmų programos 7 lentelę „Planuojama suma klimato kaitos tikslams, (eurais)“ ir ją išdėstyti taip:

Prioritetas	Planuojama suma klimato kaitos tikslams, eurais	Dalis nuo visos veiksmų programai skirtos sumos, proc.
3. Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas	73.853.105	1,10
	~~72.984.244,40~~	~~1,09~~
4. Energijos efektyvumo ir AIE gamybos ir naudojimo skatinimas	878.301.686	13,09
	~~857.001.686~~	~~12,77~~
5. Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos	195.149.285	2,91
6. Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra	223.529.214	3,33
	~~212.849.214~~	~~3,17~~
Iš viso	1.370.833.289	20,43
	~~1.337.984.429~~	~~19,94~~

0A12 Pakeisti Veiksmų programos 4 skirsnio „Integruotos teritorinės plėtros aprašymas“ ketvirtą pastraipą išdėstant taip:

Įgyvendinant ITI, pagrindines investicijas numatoma skirti iš ERPF **546 mln. Eur ir SaF 217,4 mln. Eur pagal 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 Veiksmų programos prioritetų priemones**– 316 skiriant pagal veiksmų programos 7.1. investicinį prioritetą „Užimtumą skatinančio ekonomikos augimo kuriant vidinį potencialą rėmimas kaip dalis konkrečioms sritims skirtos teritorinės strategijos, įskaitant nuosmukį patiriančių pramoninių regionų pertvarkymą ir specifinių gamtos ir kultūros išteklių prieinamumo bei naudojimosi jais gerinimą“ ir remiant kompleksinius miestų socialinio ir ekonominio atgaivinimo projektus (iš jų ne mažiau, kaip **204,7 209,1 mln. Eur ERPF lėšų** skiriant integruotų tvarios miestų plėtros veiksmų įgyvendinimui 5 didžiausiuose miestuose, kurių projektai yra atrenkami regionų projektų planavimo būdu (veiksmų atranka deleguota RPT), ir pagal 8.6 investicinį prioritetą „BIVP strategijų įgyvendinimas“ skiriant paramą VVG, įgyvendinančioms su užimtumo didinimu ir socialinės atskirties mažinimu miestuose susijusias vietos plėtros strategijas (**19,7 mln. Eur ESF lėšų**).

Taikant prioritetinius projektų atrankos kriterijus kvietimuose, numatoma papildomai pasinaudoti parama mažų ir vidutinių įmonių projektams (Veiksmų programos 3 prioritetas), prisidedantiems prie ITVP uždavinių įgyvendinimo (apie 25 mln. EUR, atrenkant projektus konkurso būdu). Taip pat planuojama naudoti valstybės bei savivaldybių biudžetų lėšas, valstybės projektų planavimo būdu atrenkamiems projektams (kuomet siekiama tų pačių tikslų ir uždavinių) ir pritraukti privačias investicijas, įgyvendinant viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės iniciatyvas.

0A13 Pakeisti Veiksmų programos 4 skirsnio „Integruotos teritorinės plėtros aprašymas“ skyrių „4.2. Tvarios miestų plėtros integruoti veiksmai“ išdėstant taip:

Tvari miestų plėtra remiama įgyvendinama pagal ERPF reglamento 7 str. nuostatas skiriant ne mažiau kaip 5 proc. ERPF lėšų taikant ITI įgyvendinimo mechanizmą (per integruotas teritorijų vystymo programas ITVP): Ne mažiau kaip 5 proc. ERPF lėšų bus skirta, remiant regionų projektų planavimo būdu atrenkamus integruotus miestų tvarios plėtros veiksmus su problemomis susiduriančiose 5 didžiausių miestų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio) dalyse – tikslinėse teritorijose (sprendžiant socialinius, ekonominius, demografinius, aplinkosauginius ir klimato kaitos iššūkius). Vietovei skiriamų investicijų pagal konkrečius Veiksmų programos uždavinius apimtis nustatoma atsižvelgiant į specifinius miesto teritorijos daliai būdingus iššūkius ir RPT su ITI koordinuojančia institucija ir tarpinėmis institucijomis suderintus sprendimus dėl konkrečių veiksmų šiems iššūkiams spręsti.

Kompleksinis požiūris, sprendžiant socialinius, ekonominius, demografinius, aplinkosauginius ir klimato kaitos iššūkius užtikrinamas nustatant tikslines teritorijas (dydis – 30-40 tūkst. gyv.) ir su tikslinėmis teritorijomis susietas teritorijas, parengiant ir įgyvendinant jų integruotas vystymo programas. 5 didžiųjų miestų ITVP bendradarbiaudamos ir konsultuodamosi su RPT ir kompetentingomis institucijomis, socialiniais ir ekonominiais partneriais ir vietos bendruomene rengia savivaldybės.

Laikantis ERPF reglamento 7 str. aipsnio nuostatų dėl miestų valdžios institucijų įsitraukimo, už atitinkamą miesto teritoriją atsakingai savivaldybei RPT deleguojamos veiksmų atrankos ir įgyvendinimo funkcijos. tikslinių teritorijų ir veiksmų atrankos funkcijos. 5 didžiųjų miestų savivaldybės

- išskiria tikslines teritorijas. Sprendimus dėl tikslinių ir su jomis susietų teritorijų išskyrimo, atsižvelgdama į Partnerystės sutartį ir Veiksmų programą, priima savivaldybės taryba
- Savivaldybės rengia tikslinėms teritorijoms skirtas integruotas teritorijų vystymo programas, skirtas socialinių, ekonominių, demografinių, aplinkosauginių ir klimato kaitos iššūkių sprendimui.
- Rengiamos 5 skirtos tikslinėms teritorijoms didžiausiuose miestuose programos, įgyvendinamos kaip ITI.

ITI įgyvendinant regionų projektų planavimo būdu, ITI koordinuojanti institucija yra atsakinga už teisinio pagrindo (ITI įgyvendinimo ir projektų atrankos gairių), kuris būtų taikomas visiems regionams, sukūrimą. Savivaldybės pateikia projektų pasiūlymus ir jų pagrindimą RPT, o

RPT (kuriai priklauso miesto valdžios institucijos ir kitos regiono savivaldybės kaip tikrosios narės), Regioninės plėtros departamentui atlikus atitikties ES finansavimo gavimo reikalavimams patikrą, patvirtina galutinį finansuotųjų projektų sąrašą.

Savivaldybės rengiamose integruotose teritorijų vystymo programose ITVP nustatomos konkrečios priemonės ir projektusai (veiksmusai) (įgyvendinamasi valstybės arba regionų projektų planavimo būdu), reikalingusi įgyvendinant tvarios miestų plėtros veiksmus konkrečioje teritorijoje ir valstybės projektų planavimo būdu atrenkami veiksmai, prisidedantys prie konkrečios teritorijos vystymo tikslų ir uždavinių pasiekimo, taip pat gairės (nustatomaos kaip uždaviniai) prie kurių įgyvendinimo siūloma prisidėti VVG, įgyvendinant vietos plėtros strategijas, pasiūlymusai įmonėms ar NVO, viešiesiems subjektams, veikiantiems tikslinėje teritorijoje ir galintiems gauti paramą pagal priemones, pagal priemones įgyvendinamas konkurso būdu ar finansinių priemonių būdu pagalba.

Nuostatos dėl miestų savivaldybių institucijų, dalyvaujančių integruotų teritorinių investicijų įgyvendinime, įtraukimo ir kita papildoma informacija taip pat nurodyta Partnerystės sutarties 3.1.2 dalyje.

8 lentelėje yra pateiktas ERPF preliminarus paskirstymas pagal 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 Veiksmų programos prioritetų priemones, kurių projektai yra atrenkami regionų projektų planavimo būdu ir skiriami įgyvendinti 5 didžiųjų miestų ITVP ir ESF paskirstymas pagal 8 Veiksmų programos prioritetą skirti 5 didžiausiuose miestuose įgyvendinamoms vietos plėtros strategijoms (BIVP).

8 lentelė. Preliminarus ERPF ir ESF paramos preliminarus paskirstymas integruotiems veiksams (eurais)*

Fondas	Preliminarus ERPF paramos paskirstymas ITI pagal ERPF reglamento 7(2) punktą pagal kiekvieną prioritetą ir preliminarus ESF paramos paskirstymas integruotiems veiksams	Procentinė dalis nuo visų fondo asignavimų proc.
Iš viso ERPF	209.357.971 204 700 000	5.98 5,85
Iš viso ESF	6.001.000	0.53
Iš viso (ERPF+ESF)	215.358.971 210 701 000	4.68 4,55

* Preliminarus paskirstymas 7 ir 8 Veiksmų programos prioritetus: Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas (konkretusis uždavinys: „Padidinti ūkinės veiklos įvairovę ir pagerinti sąlygas investicijų pritraukimui, siekiant kurti naujas darbo vietas tikslinėse teritorijose (miestuose)“ ir Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu (konkretusis uždavinys „Gerinti vietinės įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių verslo, bendruomenės ir vietos valdžios ryšius“ 5 didžiausiuose miestuose (Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje).

0A14 Išbraukti paskutinį Veiksmų programos 4 skirsnio „Integruotos teritorinės plėtros aprašymas“ skyriaus „4.3. Integruotos teritorinės investicijos“ sakinį:

Visos ITI strategijos įgyvendinamos laikantis 4.2 skyriuje nurodytų paramos tvariai miestų plėtrai principų ir įgyvendinimo nuostatų, išskyrus nuostatas dėl tikslinių teritorijų išskyrimo (kurios netaikomos mažų ir vidutinių miestų grupei).

0A15 Pakeisti Veiksmų programos 4 skirsnio „Integruotos teritorinės plėtros aprašymas“ skyriaus „4.3. Integruotos teritorinės investicijos“ 9 lentelę ją išdėstant taip:

9 lentelėje yra pateikiami:

- ITI preliminarus paskirstymas pagal 4, 5, 6, 7, 8 ir 9 Veiksmų programos prioritetų priemones, išskyrus tvarios miestų plėtros veiksmus finansuojamus ERPF lėšomis.
- Preliminari suma BIVP ITI įgyvendinimui mažų ir vidutinių miestų grupėje (miestuose nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų ir mažesniuose savivaldybių centruose).

9 lentelė. Preliminarus paramos paskirstymas ITI išskyrus nurodytą 4.2 dalyje skyriuje (bendra suma, eurais)

2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos prioritetas	Fondas	Preliminari suma (Sąjungos parama) (EUR)
Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas	ERPF	25 000 000**
Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių gamybos ir naudojimo skatinimas	ERPF	9.981.212 85 000 000

	Sanglaudos fondas	25.304.225 <i>50 000 000</i>
Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos	ERPF	18.261.330 <i>25 000 000</i>
	Sanglaudos fondas	108.017.687 <i>50 000 000</i>
Tvaraus transporto, pagrindinių tinklų infrastruktūros skatinimas	ERPF	37.477.303 <i>30 000 000</i>
	Sanglaudos fondas	84.062.000 <i>30 000 000</i>
Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas	ERPF	249.113.929 <i>116 427 000*</i>
Socialinės įtraukties didinimas ir parama kovai su skurdu	ERPF	17.956.241 <i>30 000 000</i>
	ESF	13.739.102 <i>8,480,000**</i>
Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas	ERPF	3.915.824 <i>35 000 000</i>
	ESF	5.000.000
Iš viso		567.828.853 <i>489 907 000</i>

* ITI įgyvendinimui – mažų ir vidutinių miestų grupėje (miestuose nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų ir mažesniuose savivaldybių centruose)

** BIVP ITI įgyvendinimui – mažų ir vidutinių miestų grupėje (miestuose nuo 6 iki 100 tūkst. gyventojų ir mažesniuose savivaldybių centruose)), taip pat kitos ESF remiamos 9 tematinio tikslo veiklos pagal integruotas teritorijų vystymo programas (sveikas senėjimas, visuomenės sveikatos gerinimas, pagalba marginalioms grupėms).

Pakeisti Veiksmų programos priedą Nr. 3 „DIDELĖS APIMTIES PROJEKTŲ SARAŠAS“ ir jį išdėstyti taip:

Pavadinimas	Planuojama didelės apimties projekto paraiškos Komisijai notifikuoti / pateikimo data (metai, ketvirtis)	Planuojama įgyvendinimo pradžios data (metai, ketvirtis)	Planuojama įgyvendinimo pabaigos data (metai, ketvirtis)	Investicinis prioritetas	Prioritetas
Didelio naudingumo kogeneracijos pajėgumų, naudojančių atsinaujinančius energijos išteklius, sukūrimas Vilniaus mieste	2016 m. IV ketv.	2016 m. IV ketv.	2019 m. IV ketv.	Atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos ir skirstymo skatinimas	4A14 Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių gamybos ir naudojimo skatinimas
Komunalinių atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumų sukūrimas Vilniaus mieste	2016 m. IV ketv.	2016 m. IV ketv.	2019 m. IV ketv.	Investicijos į atliekų sektorių, siekiant įvykdyti ES aplinkos <i>acquis</i> reikalavimus ir patenkinti valstybių narių nustatytus poreikius, viršijančius tuos reikalavimus	5A13 Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos
Vilniaus vakarinio aplinkkelio tiesimo III etapas	2015 m. II ketv.	2015 m. III ketv.	2017 m. III ketv.	~~Daugiarūšis~~ Bendros Europos daugiarūšio transporto erdvės kūrimo rėmimas investuojant į transeuropinį transporto tinklą (TEN-T)	6A13 Tvaraus transporto, pagrindinių tinklų infrastruktūros skatinimas
Geležinkelių ruožų Kaišiadorys–Radviliškis ir Radviliškis–Klaipėda elektrifikavimas	2018 m. III ketv.	2018 m. III ketv.	2021 m. IV ketv.	Bendros Europos daugiarūšio transporto erdvės kūrimo rėmimas investuojant į transeuropinį transporto tinklą	

Pavadinimas	Planuojama didelės apimties projekto paraiškoms Komisijai notifikuoti / pateikimo data (metai, ketvirtis)	Planuojama įgyvendinimo pradžios data (metai, ketvirtis)	Planuojama įgyvendinimo pabaigos data (metai, ketvirtis)	Investicinis prioritetas	Prioritetas
Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos kanalo gilinamas ir platinamas	2020 m. I ketv.	2020 m. I ketv.	2023 m. II ketv.	Bendros Europos daugiaryšio transporto erdvės kūrimo rėmimas investuojant į transeuropinį transporto tinklą	
Magistralinio dujotiekio Klaipėda–Kursėnai antros gijos statyba (magistralinio dujotiekio Klaipėda–Kiemėnai pajėgumų didinimas)*	2014 m. III ketv.	2014 m. III ketv.	2015 m. III ketv.	Energijos vartojimo efektyvumo ir tiekimo patikimumo plėtojant pažangiąsias energijos paskirstymo, saugojimo ir perdavimo sistemas gerinimas ir paskirstytos atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos diegimas	

* Projektai kol kas numatomi įgyvendinti EITP lėšomis, tačiau pasikeitus aplinkybėms gali būti priimtas sprendimas įgyvendinti 2014–2020 m. veiksmų programos ES struktūrinės paramos lėšomis.